Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

8 сентябрь, жума 1995 йил
Сотувда эркин нархда.
№ 173 (1175)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР БОЗОРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Қимматли қоғозлар бозорини ривожлантириш, чуқурлаштириш ва кенгайтириш борасида давлат сиёсатини амалга ошириш, уни жонлантириш йўлидаги мавжуд тўсиқларни олиб ташлаш, шунингдек акциядор инвесторларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузурида давлат бошқарув органи мақомига эга бўлган қимматли қоғозлар ва фонд биржалари бўйича Давлат комиссияси тузилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Давлат комиссиясининг фаолият кўрсатиши унинг ишчи аппарати ва иловага мувофиқ таркибдаги Мувофиқлаштирувчи кенгаш томонидан таъминланади. Мувофиқлаштирувчи кенгаш зиммасига қимматли қоғозлар бозорини шакллантиришга ва ривожлантиришга концептуал ёндашиш, фонд бозорини давлат томонидан тартибга солиб бориш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш ҳамда ушбу соҳада қонунчиликни такомиллаштиришга доир таклифлар тайёрлаш масалалари юклансин.

3. Қимматли қоғозлар бозорини шакллантириш, ривожлантириш, назорат қилиш ва тартибга солиш соҳасида давлат сиёсатини амалга ошириш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги қимматли қоғозлар ва фонд биржалари бўйича Давлат комиссиясининг асосий вазифаси деб ҳисоблансин.

4. Давлат комиссияси зиммасига қуйидаги вазифаларни ҳал этиш юклансин:

— ўзбек ва хорижий эмитентларнинг қимматли қоғозларини чиқариш ҳамда уларнинг миллий ва халқаро қимматли қоғозлар бозорида самарали муомалада бўлиши учун зарур ҳуқуқий шартларни таъминловчи меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

— қимматли қоғозларни, шу жумладан хорижий эмитентларнинг қимматли қоғозларини ҳам рўйхатга олиш, бозорга чиқариш ва муомаласини тартибга солиш;

— қимматли қоғозлар билан операцияларни амалга оширувчи инвесторларнинг, ҳам юридик, ҳам жисмоний шахсларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш;

— қимматли қоғозлар бозорининг самарали инфраструктурасини вужудга келтиришда тегишли давлат органлари билан биргаликда иштирок этиш;

— Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, идоралари, маҳаллий бошқарув органларининг ва қимматли қоғозлар бозори бевосита қатнашчиларининг фаолиятини мувофиқлаштириш;

— республикада рўйхатга олинган қимматли қоғозлар, шунингдек инвестиция институтлари сифатида фаолият кўрсатиш учун лицензия олган юридик шахсларнинг Ягона давлат рўйхатларини олиб бориш;

— қимматли қоғозлар эмиссияси ва муомаласи масалаларига оид қонунларга риоя этилишини назорат қилиш;

— ҳисоб-китоб ва ҳисоб юритиш, қимматли қоғозлар бозорини ташкил қилиш ва ривожлантириш тўғрисидаги маълумотлар банкини шакллантириш, инвесторлар ва жамоатчиликни кенг хабардор қилиш.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси қимматли қоғозлар ва фонд биржалари бўйича Давлат комиссияси билан биргаликда:

— инвестиция институтларининг фонд биржасидаги савдоларга баб-баравар киришини;

— ҳақиқий талаб ва таклифни, эмитентларнинг молиявий-иқтисодий кўрсаткичларини, қимматли қоғозларни сотилиш даражасини ҳисобга олган ҳолда қимматли қоғозлар очиқ савдога қўйилишини таъминласин.

6. Қимматли қоғозлар бозори қатнашчиларининг манфаатдорлигини ошириш, фонд бозорида операцияларни фаоллаштириш мақсадида:

— 1995 йил 1 июлдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси юридик ва жисмоний шахсларининг дивидендлар ҳолида қимматли қоғозларнинг айланишидан, қимматли қоғозларни сотиб олиш ва сотиш нархлари ўртасидаги тафовутдан олинган даромадлари уч йил муддатгача солиққа тортилишдан озод қилинсин;

— 1995 йил 1 сентябрдан бошлаб қимматли қоғозлар олди-сотди шартномасини тузиш чоғида билим қатнашчиларидан олинадиган қимматли қоғозлар операцияси солиғи бекор қилинсин;

— 1995 йил 1 сентябрдан бошлаб қимматли қоғозлар эмиссияси проспектини рўйхатдан ўтказиш чоғида эмитентдан олинадиган қимматли қоғозлар операцияси солиғининг ставкаси эмиссия ўз қийматининг 0,5 фоизидан 0,1 фоизига камайтирилсин.

7. Қимматли қоғозлар бозорида хорижий инвесторларнинг қатнашишини рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банк, Давлат солиқ қўмитаси қимматли қоғозлар ва фонд биржалари Давлат комиссияси билан биргаликда:

— хорижий инвесторларнинг Ўзбекистон Республикаси эмитентларининг қимматли қоғозларини сотиб олишга, қўйилган маблағларини ва улар бўйича олинган даромадларни конвертациялашга, кейинчалик амалдаги қонунчиликка мувофиқ репатриация қилишга бўлган ҳуқуқларининг амалга оширилиши устидан қаттиқ назоратни таъминласинлар;

— хорижий эмитентларнинг қимматли қоғозларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва Ўзбекистон эмитентларининикини чет мамлакатларда киритиш, рўйхатдан ўтказиш ва жойлаштириш Тартибини 10 кун муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқласинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Давлат мулки корхоналарини акциялаштириш ва қимматли қоғозлар бозорини такомиллаштиришни жадаллаштиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони 6-бандининг 2-хатбоши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги 10 кун муддатда Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиришларни киритиш тўғрисида таклифлар тайёрласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 10 кун муддатда ушбу Фармонни амалга оширишга юзасидан ташкилий тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилсин.

11. Мазкур Фармоннинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 7 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИГА ИЛОВА

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР БОЗОРИ ВА ФОНД БИРЖАЛАРИ ФАОЛИЯТИ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ ТАРКИБИ

Абдуқодиров А. М. — Молия вазирининг ўринбосари — раис

Мувофиқлаштирувчи кенгаш аъзолари:

Абдуллаев Б. — Жаҳон банкининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси мутахассиси

Азимов Р. С. — Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг раиси

Бутиков И. Л. — «Тошкент» республика фонд биржаси раисининг биринчи ўринбосари

Волфганг Шрайбер — К. Аденауэр Фонди ваколатхонасининг бошлиғи

Габзалилов Р. Г. — «Вақт» миллий депозитарийсининг бош директори

Голишев В. А. — «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари

Давидов Б. В. — Республика валюта биржасининг бош директори

Мирбобоев Б. Ш. — Адлия вазирининг ўринбосари

Мирхўжаев У. — «Зар» брокерлик фирмасининг директори

Нурмуродов М. Б. — Марказий банк раисининг ўринбосари

Расулев А. Х. — Молия вазирлиги қимматли қоғозлар бозори бошқармасининг бошлиғи

Раҳимжонов Р. Т. — Давлат мулки қўмитаси раисининг ўринбосари

Сатторов Ш. Х. — Давлат солиқ қўмитаси раисининг ўринбосари

Зубайдур Раҳмон — «Делойт энд Туш» халқаро консалтинг компанияси ваколатхонасининг директори

Уильям Бейли — «Купере энд Лайбранд» халқаро консалтинг компаниясининг катта менеджери

Ричард Берлстром — Марказий Осиё-Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш фонди ваколатхонасининг бошлиғи

Войчех Хюпнер — ЮНИДО хусусийлаштириш дастурлари бўйича гуруҳ раҳбари

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

Ихтисослаштирилган «Замин» давлат ҳиссадорлик ипотека банкини ташкил қилиш тўғрисида

Ер билан боғлиқ инвестиция фаолиятини, гаров муносабатларини янада авж олдириш, банк хизматларини янада кенгайтириш ва республиканинг ер фондидан самарали фойдаланиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг, Қишлоқ хўжалик вазирлигининг, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг, «Ўзсаноатқурилишбанк», «Ўзжамғармабанк», «Пахтабанк», «Ғаллабанк», «Ўзтадбиркорбанк», «Ўзсавдогарбанк», «Ўзмевасабзавотбанк»нинг бошланғич устав фонди 20 миллион сўм миқдорида бўлган очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти шаклидаги ихтисослаштирилган «Замин» давлат ҳиссадорлик ипотека банкини ташкил этиш ва муассисларнинг улушларини фоиз ҳисобида қуйидагича тақсимлаш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин:

Давлат мулки қўмитаси	— 20
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги	— 8
Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки	— 12
«Ўзсаноатқурилишбанк»	— 10
«Ўзжамғармабанк»	— 10
«Пахтабанк»	— 8
«Ғаллабанк»	— 8
«Ўзтадбиркорбанк»	— 8
«Ўзсавдогарбанк»	— 8
«Ўзмевасабзавотбанк»	— 8

«Замин» банкининг муассислари бир ой муддат ичида таъсис бадалларини банкнинг устав фондига ўтказсинлар.

2. Қуйидагилар «Замин» банкининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

ер участкаларини ва бошқа кўчмас мулкни гаровга қўйиш асосида молиявий маблағларни жамлаш ва инвестициялаш;

ер эгаларига кредит — ҳисоб-китоб соҳасида комплекс хизмат кўрсатиш;

ипотека облигацияларини чиқариш ва жойлаштириш;

кўчмас мулкни гаровга қўйиб кредит олиш соҳасида жаҳондаги илғор тажрибани жорий этиш.

3. Белгилаб қўйилсинки, қуйидагилар «Замин» банкига гаровга қўйилиши мумкин:

корхоналарнинг мулки, бинолар, иншоотлар ва бошқа иморатлар;

хусусий мулк бўлган савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектлари улар жойлашган ер участкалари билан бирга;

хорижий юридик ва жисмоний шахсларнинг мулки бўлган турар жой бинолари улар жойлашган ер участкалари билан бирга;

мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилишда шахсий ёрдамчи хўжаликни юритиш, якка тартибда уй-жой қуриш учун мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилишда кимошди савдосида олинган ҳуқуқ.

Банк олдидаги мажбуриятларнинг муддати ўтказиб юборилган ҳоллар юзага келганда, гаровга қўйилган кўчмас мулк объектлари, мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилишда кимошди савдосида олинган ҳуқуқ қонунларда белгиланган тартибда кимошди савдосига қўйилади.

4. «Замин» банкининг фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ масалаларни аниқ-пухта ишлаб чиқиш ва ипотека усулида кредит олишни жорий қилиш учун комиссия тузилсин.

5. Ўзбекистон Республикасининг Марказий банкига қуйидагилар тавсия қилинсин:

Давлат мулки қўмитаси ва Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддат ичида ипотека кредитларини бериш ҳамда уни узиш тартибини белгиловчи зарур меъёрий ҳужжатларни тасдиқласин;

Ўзбекистон Республикаси Тижорат банклари уюшмаси билан биргаликда «Замин»банкини ташкил этиш ва унинг ишлаши билан боғлиқ масалаларни ечишда амалий ёрдам берсин, «Пахтабанк», «Ўзжамғармабанк» ва «Ўзсаноатқурилишбанк» билан биргаликда «Замин» банкини малакали ходимлар билан таъминлашда кўмаклашсин.

6. Ўзбекистон Республикасининг Давлат мулки қўмитаси, «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси, Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалик вазирлиги, Адлия вазирлиги бошқа манфаатдор органлар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ой муддат ичида ер участкалари эгаларининг рўйхатини юритиш тартиби тўғрисидаги таклифларни киритсинлар.

7. «Замин» банкининг қишлоқ хўжалигига кредит бериш имкониятларини кенгайтириш мақсадида:

мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини кимошди савдосида сотишдан тушган маблағнинг 74,5 фоизи;

йил якунлари бўйича банк фаолиятидан олинган ва давлатнинг ҳиссасига тўғри келадиган дивидендлар банк рўйхатга олинган пайтдан бошлаб беш йил мобайнида унинг устав фондини тўлдиришга сарфланиши белгилаб қўйилсин.

8. Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва «Ўзсаноатқурилишбанк» «Замин» банки Бошқаруви идорасини жойлаштириш учун қуйидаги манзилдан хона ажратсин: Тошкент шаҳар, П. Ржевский кўчаси, 3-уй.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятларнинг ҳокимликлари бир ой муддат ичида «Замин» банки филиаллари учун тегишли хизмат хоналарини ажратсинлар.

9. «Тошавтайўловчитранс» уюшмаси, «Ўзавтотранс» корпорацияси, Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги «Замин» банкининг буюртмалари бўйича транспорт ва алоқа воситалари ажратиб берилишини таъминласинлар.

10. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий Банки раиси Ф. М. Муллажонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 7 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ХЎЖАЛИК СУДИНИНГ СУДЬЯЛАРИ СОНИ ТЎҒРИСИДА ҲАМДА АЙРИМ СУДЬЯЛАРИНИ САЙЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикасининг «Судлар тўғрисида»ги Қонунининг 63-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судьяларининг сони 19 киши деб белгилансин.

2. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судьялари этиб сайлансин:

Дўстбобоев Азамат Ботирович,
Юсупов Толқун Муқадирович.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 31 август.

ТОШКЕНТ ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

7 сентябрь куни Тошкентда мамлакатимиз пойтахтининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод этиш ишларининг боришини мувофиқлаштирувчи ва назорат қилувчи республика комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Унда Тошкент шаҳар ҳокими ва унинг ўринбосарлари, туман ҳокимлари, вазирлик ва идоралар, бошқарма ва корпорациялар, концерн ва уюшмалар, ташкилотлар, илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг раҳбарлари, мутахассислар қатнашди.

Мажлисни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, комиссия раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши ҳамда 1995-1996 йилларда пойтахтда амалга ошириладиган бунёдкорлик ишларининг дастури муҳокама этилди. Мазкур масалалар бўйича Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов нинг ахбороти тингланди.

Тошкент шаҳри янада обод бўлиб, ўзгача чирой очиб бораётгани, айниқса пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод этиш бўйича катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилгани, шунингдек, Ўзбекистон мустақиллигининг тўрт йиллиги арафасида қўплаб юбилей иншоотлари ишга туширилгани мажлисда таъкидлаб ўтилди. Тошкент шаҳрида махсус дастур бўйича бу йил ва келгуси йили кенг кўламда қурилиш ишларини амалга ошириш зарурлиги айтилди. Ушбу дастурга кўра Наврўз байрами ҳамда мустақиллигимизнинг беш йиллиги кунигача шаҳарда катта ҳажмда бунёдкорлик ишлари бажарилади. Жумладан, янги-янги кўчалар ва хиёбонлар бунёд этилиб, уларда жамоат транспорти қатнови йўлга қўйилади, замонавий дам олиш масканлари, соғломлаштириш мажмулари, музейлар, аҳоли учун қулай уй-жойлар ва маданий-маиший иншоотлар қурилади.

Мажлисда республика Бош вазирининг ўринбосари К. Раҳимов қатнашди.

(ЎзА).

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари!

Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами муносабати билан Лаос Халқ Демократик Республикаси ҳукумати, халқи ва шахсан ўз номимдан Сиз жаноби олийларига ва дўст ўзбек халқига самимий табрик ва энг эзгу тилакларимни йўллашмоқчиман.

Мамлакатларимиз ўртасидаги анъанавий дўстлик алоқалари ва ҳамкорлик бундан кейин ҳам халқларимиз манфаати, дунёдаги тинчлик ва халқаро ҳамкорлик йўлида ривожланаверишига ишончим комил.

Ҳурмат ила,

Нухак ПХУМСАВАН,
Лаос Халқ Демократик Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикаси миллий байрами муносабати билан Сиз жаноби олийларига ўз табригимни етказмоқчиман. Фурсатдан фойдаланиб, шу байрам муносабати билан Ўзбекистон Республикаси халқининг тинч ва бахтли келажаги учун Сизга ўзимнинг энг эзгу тилакларимни билдираман.

Томас КЛЕСТИЛЬ,
Австрия Республикаси федерал Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби олийлари!

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни муносабати билан шахсан Сизга ва ўзбек халқига йўллаган табрикларимни қабул этгайсиз.

Ўзаро манфаатли соҳаларда Болгария-Ўзбекистон муносабатларини ривожлантириш ва кенгайтиришга тайёр эканлигимизни Сизни яна бир бор ишонтиришни ва шахсан Сизга сиҳат-саломатлик ва дўст Ўзбекистоннинг фаровонлиги йўлидаги юксак муваффақиятлар тилашни истардим.

Желю ЖЕЛЕВ,
Болгария Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон республикаси Мустақиллик куни муносабати билан Сиз жаноби олийларига ва ўзбек халқига Бразилия халқи ва ўз номимдан энг самимий табрикларимни изҳор этиш шарафига эга эканман, Сиз жаноби олийларига ва ўзбек халқига мамлакатингизга равнақ тилайман.

Фернандо Энрике КАРДОЗО,
Бразилия Федератив Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ҳурматли жаноб Президент!

Ўзбекистон Республикаси миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан Руминия халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сизга ва ўзбек халқига энг илиқ табриклар йўллайман, бахт ва равнақ тилайман.

Шу қулай фурсатдан фойдаланиб, Руминия ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги алоқалар икки халқ бахт-саодати йўлида, дунё тинчлиги ва барқарорлиги йўлида ривожланишига ишончим комил эканлигимни билдираман.

Ион ИЛИЕСКУ,
Руминия Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингизнинг миллий байрами муносабати билан Греция халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сиз жаноби олийларига ўз самимий табрикларимни йўллайман, Ўзбекистон Республикаси халқига эса тараққиёт ва равнақ тилайман.

Константинос СТЕФАНОПУЛОС,
Греция Республикаси Президенти.

9 сентябрь — КХДР ташкил топган кун

КИМ ИР ХЕК:

ҲАМКОРЛИК РИВОЖИДАН МАНФААТДОРМИЗ

Корея Халқ Демократик Республикаси халқи шу кунларда мамлакат ташкил топганининг 47 йиллигини тантана қилмоқда. Шу муносабат билан мухбиримиз КХДРнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ким Ир Хек билан суҳбатлашди.

— Жаноб элчи, Шимолий Корея халқи байрамни қандай кутиб олмоқда?

— КХДР ташкил топган кунни биз ҳар йили халқимизга янгича кўрсатиш имкониятлари очилган тарихий кун сифатида катта кувонч билан нишонлаймиз. Илгари қолоқлик ва қашшоқлик ҳукм сурган мамлакатда айни пайтда мустақил иқтисодиёт, кудратли ишлаб чиқариш қувватлари барпо этилди. Мамлакатимиз эришган ушбу ютуқларда давлатимиз раҳбарияти, жумладан, Ким Ир Сен ва у бошлаган ишни муносиб давом эттираётган Ким Чен Ирнинг муҳим ҳиссаси бор. Ҳозир мамлакатимизда йилига 100 миллиард киловатт-соат электр энергияси, 120 миллион тонна кўмир, 10 миллион тонна пўлат, 1,7 миллион тонна рангли металлар, 22 миллион тонна цемент, 1,5 миллиард метр газлама ишлаб чиқарилмоқда. Юртимизда бугун бир кунда 1944 йилда етиштирилган бир йиллик миллий маҳсулот ҳажмида маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Мамлакатимиз ўтган йиллар ичида эришган ютуқлар ҳақида гап кетганда, юртимиз озодликка эришгунча олий ўқув юртида таҳсил кўрган бор-йўғи 10 нафар мутахассис бўлганини, айни пайтда эса халқ хўжалигимизнинг турли соҳаларида 2 миллион нафардан зиёд олимлар, инженерлар ва мутахассислар меҳнат қилаётганини таъкидлаш жоиз.

Республикамизда замонавий электрон асбоб-ускуналар, электровозлар ва тепловозлар, йирик кемалар, қишлоқ хўжалик машиналари, енгил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган. Улар нафақат ички бозор эҳтиёжини тўлароқ таъминламоқда, балки ташқи бозорларга ҳам чиқарилмоқда.

— Ўзбекистон билан КХДР ўртасидаги муносабатлар қандай ривожланаётир?

— Ўзбекистон мустақилликка эришгач, биз мамлакатингиз билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини ўрнатмоқдамиз. Шу пайтгача КХДР Халқ Кенгаши Раиси раҳбарлигидаги ва бошқа турли соҳа мутахассисларидан иборат нуфузли делегациялар Ўзбекистонга ташриф буюрди. Ташрифлар натижасида бир қанча соҳалар, жумладан, авиация соҳасида ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ҳамкорлигимиз, айниқса, истиқболлидир. Шу кунларда КХДРдан келтирилган биостимуляторлар ўзбекистон пахта далаларида синовдан ўтказилмоқда. Дастлабки хулосалар ижобий натижалар бераётгани қувонарлидир.

Яқин йиллар ичида мамлакатларимиз ўртасидаги маҳсулот айирбошлаш ҳажми сезиларли даражада кўпайишига ишонамиз. Шу йўлда Ўзбекистон ҳукумати ва халқига Шимолий ва Жанубий Кореянинг ўзгалар аралашувисиз, тинч йўл билан бирлашишини қўллаб-қувватлаётгани учун миннатдорлик изҳор этишни истардим.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов раҳбарлигида мамлакатингиз сиёсий турли соҳаларида янгидан-янги ютуқларга эришмоқда. Биз ўзбек халқининг янги ҳаётини қуриш соҳасида эришаётган ютуқлари ва мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари кенгайиши учун барча куч ва имкониятларни ишга соламиз. Зеро, бу ҳамкорлик мамлакатларимизнинг ҳамкорлик манфаатларига мосдир.

Амирқул КАРИМ
(ЎзА).

Иқтисодиёт қирраларида

МУЛК ЖАМОА ҚЎЛИГА ЎТГАЧ, МАНФААТ ҲАМ ШУНГА ЯРАША БЎЛМОҚДА

— дейишмоқда Тошкент шаҳридаги 2-дон маҳсулотлари комбинати ишчи-хизматчилари

Бу комбинат раҳбари Файзулла Нурматов жамоага бегона эмас. Чунки у киши оз эмас, кўп эмас, роппа-роса етти йил шу ерда меҳнат қилиб, оддий ишчиликдан директор лавозимигача кўтарилди. Шу боис, унга корхонанинг баланд-пасти яхши маълум.

Комбинатда юзага келган иқтисодий тангликнинг олдини олиш учун корхонани акционерлик жамиятига ўтказиш лозим эди. Шунинг учун директор барча ишчи-хизматчилар ва мутахассисларни йиғиб, мақсадни баён қилди. Бироқ кутилмаганда залда ғала-ғовур кўтарилди. Ишчилардан бири эса, дангал бундай деди: «Майли, сиз айтгандек, акционерлик жамиятига ўтайлик. Бундан биз нима наф кўрамиз? Ахир, корхонанинг номи ўзгартирилгани билан иш битмайдику! Мабода жамият эртага ўзини оқлай олмаса, барча зиён яна ишчининг гарданига тушадими?»

Директор босиқ оҳангда гапириб, акционерлик жамиятига ўтиш бугунги куннинг талаби эканлигини, давлат тасарруфидаги бутун мулк шу ерда ўтирган кишилар ихтиёрига ўтиши, натижада унга муносабат ҳам ўзгаришини тушунтирди.

— Энг муҳими, — деди у, — мулкчиликнинг янги шаклида орамиздаги ишёқмасларга ўрин қолмайди. Яъни «Ишлаган — тишлайди» деган нақлга тўлиқ амал қилинади. Қолаверса, биз ўз акцияларимизни чиқарамиз. Уни сотиб олган акционерларга йилда икки маротаба дивидент (фойда) бериб борилади.

Шу тариқа корхона очиқ турдаги акционерлик жамияти мақомини олди. Жамоага сотилиши лозим бўлган, 20 фоиз акцияларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи имтиёзли эди. Улар асосан узоқ вақтдан буён шу корхонада меҳнат қилиб келаётган ва шу ерда ишлаб нафақага чиққан меҳнат фахрийларига бепул тарқатилди.

— Ҳалиги ишчи айтганидек, корхона акционерлик жамиятига айланганидан сўнг қандай ўзгаришлар юз берди, — деб сўрадик Файзулла акадан.

— Ўтган қисқа вақт давомида ишчи-хизматчилардан биронта шикоят бўлмади,— дейди у. — Ишга сабабсиз келмовчилар, ёлғондакам бюллетенда бўлувчиларнинг сони эса, кескин камайди. У жамоамиз аҳлида мулкка муносабат ўзгарганлигидан илк нишона. Пировардида ишлаб чиқариш ҳажми ошиб, маҳсулот сифати тобора яхшиланиб бормоқда.

Дарҳақиқат, корхонада бўлган киши бунга тўлиқ амин бўлади. Дарвоза олдида Тошкент, Сирдарё, Жиззах вилоятларидан буғдой ва маккажўхори олиб келган турнақатор машиналарнинг охири кўринмайди. Хомашёни қабул қилиб уни элеватордан ўтказаётган ишчиларнинг эса, қўли-қўлига тегмайди. Бу ерда дон саралаб тозалангач, бирйўла тегирмонларда унга айлантирилади. Сўнгра лаборатория текширувидан ўтказилиб, махсус машиналарда буюртмачиларга юборилади. Ана шу юмушни бекаму-кўст бажаришда, айниқса катта усталар А. Каримов, Т. Варлакова, цех бошлиғи И. Шариповлар жамоаси бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

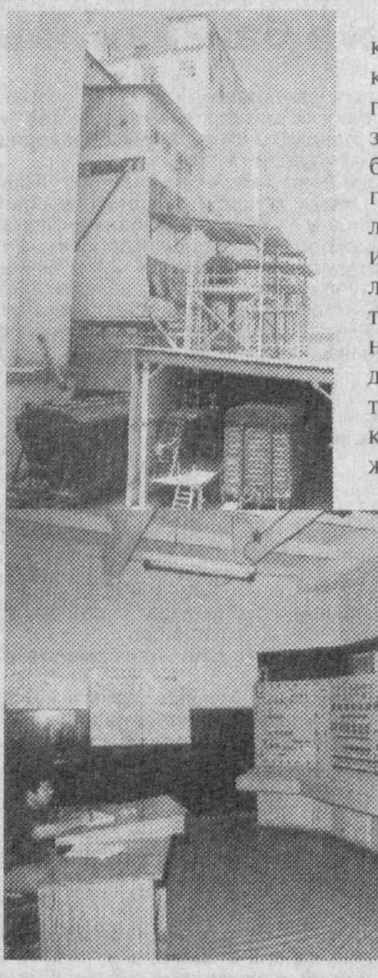

— Шу пайтга қадар ишлаб чиқаришда бирон марта ҳам узилиш бўлганича йўқ, — дейди техника ишлари бўйича бўлим муҳандиси Г. Гриценко. — Сабаби — технологиямиз мукаммал. 1968 йили бир йўла уч хил навдаги 500 тонна маҳсулотни бир кеча-кундузда қайта ишлаш қувватига эга бўлган 1-тегирмон Швейцария лицензияси асосида жиҳозланган бўлса, ўтган йили эса кунига 190 тонна дон маҳсулотларини қайта ишлайдиган иккинчи тегирмон ҳам тўлиқ таъмирланди. Уларда тайёрланаётган маҳсулотларнинг 78 фоизи ундир. Бундан ташқари ҳар кунига 750 тонна омухта ем ишлаб чиқарадиган цехимиз ҳам мавжуд. Цех ва тегирмонларининг иши махсус пульт маркази орқали бошқарилиб турилади. Қувончлиси шундаки, ушбу тегирмонлар қайта таъмирлангандан сўнг исрофгарчиликка бутунлай чек қўйилди.

Бугунги кунда корхонада 600 нафарга яқин ишчи-хизматчи меҳнат қилмоқда. Гарчи сўнгги икки йил ичида бу ерда кўпгина ишлар автомат усулида бажарилаётган бўлса-да, уларнинг сони битта ҳам қисқармади. Чунки раҳбарият янги иш ўринларини ташкил этиш чора-тадбирларини кўрди. Яқин орада эса кичик колбаса цехи ишга туширилди. Ушбу цехда ишлаб чиқарилган ва ёрдамчи хўжаликлар етиштирилган маҳсулотлар сотиладиган иккита фирма дўкони қурилиши эса битай деб қолди. Улар фойдаланишга топширилгач, гўшт, сут, ун ва нон маҳсулотларини ишчиларга арзон нархларда сотиш йўлга қўйилади.

Жамоани ижтимоий муҳофаза қилиш ҳам раҳбариятнинг диққат марказида турибди. Ҳозир ишчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 1,500 сўмни ташкил этаётган бўлса-да, улар мунтазам равишда тушлик ва транспорт пули ҳамда мукофот олмоқдалар. Байрамларда эса ходимларга арзон нархда гўшт, сут маҳсулотлари тарқатилмоқда.

Буларнинг бариси ишчи-хизматчиларни унумли ишлашга, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга даъват этмоқда.

— Бизнинг барча ютуқларимиз мустақиллигимизнинг тўрт йиллигига муносиб совғадир, — дейишади улар.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бугуннинг гапи

АЙБ ҚАЧОНГАЧА ТАРОЗИГА ЮКЛАНАВЕРАДИ?

Ўтов ёнидаги гулхан атрофида ўтирибмиз. Чўпонлар Учқудуқнинг бугунги ташвиши ва қувончлари, йигирма-ўттиз йилдан бери ўз ечимини кутаётган муаммолар хусусида сўз очишади.

Гурунгга туман ва шаҳар ҳокимининг биринчи муовини Берекет Айхўжаев ҳам қўшилади:

— Ҳозир яйловларимизда 208 минг бош майда мол, 3164 та туя, 2577 от боқилмоқда. Уч-тўрт йилдирки, учқудуқликлар бозор муносабатлари шароитида яшамоқдалар. Дастлабки пайтларда нарх-навонинг ошиб бораётганидан ташвишга тушган чўпон-чўлиқлар энди бозорнинг йўриғини англаб етмоқдалар. Бозор ҳамма соҳада бўлганидек, чўпонларнинг қарашларини ҳам ўзгартираяпти. Улар энди нажот меҳнатда эканлигини тушуниб етдилар. Хуллас, «Иш билганга минг танга» шиори ўзининг асл қиёфасига кириб бормоқда.

Афсуски, бултур учқудуқликлар чорва маҳсулотлари етиштириш борасида имкониятларни бой бериб қўйдилар. Бундан тўрт йил бурун туман бўйича ҳар юз бош совлиқдан 120-125 дан қўзи олишарди. Ўтган йили 85 та бўлди. Қоракўл тери тайёрлаш бўйича белгиланган режа 95 фоизгагина бажарилди. Биз яна режалар тўғрисида сўз юритиб, эскича иш услубларини қўмсаш ниятидан йироқмиз. Чунки, ҳозирги пайтда чорвачиликда сифат билан бир қаторда салмоқ ҳам катта аҳамият касб этиб турибди. Маҳсулот етиштириш таннархи тобора ошиб боряпти. Бунинг ҳалигача ўз ечимини топмаган сабаблари талайгина.

Кейинги пайтларда Орол денгизи бўйида содир бўлаётган экологик ўзгаришлар Қизилқум яйловларига ўз кўланкасини ташлади. Денгизнинг қуриган жойларидан кўтарилаётган тўфон туман табиий ҳолатига салбий таъсирини кўрсатмоқда. Баҳор ва куз ойларида яйловларга шўр ёмғир ёғадиган бўлиб қолди. Бу табиий ўсимликларнинг умуман йўқ бўлиб кетишига сабаб бўлаётир.

Иккинчи масала шундаки, илгари ҳам ҳозир ҳам яйловларга эгалик ҳуқуқи бўлмаган. Учқудуқда геологик ва геофизик гуруҳлар ўз билганларича иш юритмоқдалар. Туман ва хўжалик раҳбарлари яйловларнинг бугунги аҳволи, эртанги тақдири ҳақида жиддий ўйлаб кўрмаяптилар. Қидирув ишларини олиб борган геологлар яйловларни тиклаш билан ишлари йўқ.

Табиий ўтлоқларнинг камайиб кетаётганлиги туфайли Қизилқумдаги барча хўжаликларда четдан емхашак олиб келиш салмоғи ортиб бораётир. Бу хўжаликларнинг иқтисодий тараққиётига тўғаноқ бўлмоқда. Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Учқудуқ туманини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида туман яйловларининг табиий ҳолатини яхшилаш масалалари ҳам ўз аксини топганди. Республика Қишлоқ хўжалиги вазирлиги «Оби ҳаёт» республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбариятига айнан шу йўналишда катта кўламдаги ишларни олиб боришни топширганди. Афсуски, ҳали бу соҳада бирор иш бажариш у ёқда турсин, ғояларнинг ўзи ҳали шаклланган эмас.

Учқудуқ яйловларида эса мавжуд қудуқларнинг суви тобора қочиб бормоқда. Хатто, айрим қудуқлардан сув тортиш учун 200-250 метргача тасмалар керак бўлаётир.

Қизилқумда сув муаммоларини ҳал этиш масаласи кўп марта кўтарилди. Лекин бирорта мутасадди ташкилот ёки илмий муассаса ходимлари «Бунинг ечими мана бундай бўлади», деб ўртага чиққани йўқ. Агар аҳвол шундай кетаверса, Қизилқумнинг тақдири, унинг келажаги қандай бўлади?

Айни пайтда Учқудуқ туман яйловларида 447 нафар чўпон меҳнат қилмоқда. Улар йилнинг тўрт фаслида ҳам тиним билишмайди. Бугун қўйчивонлар кўп нарсага эҳтиёж сезишмоқда. Сув тортадиган «ЗИД» мотори анча вақтдан бери келмай қўйди. Келган тақдирда ҳам уни сотиб олишга чўпоннинг қурби етмайди. Қўй жунини қирқадиган агрегат қайчисини топиш амри маҳол. Мутахассисларнинг фикрича, республикадаги барча ремонт-механика заводларида қўйчиликда асқотадиган жун қирқиш агрегатларини, ҳатто, қудуқларнинг моторларини ишлаб чиқариш имкониятлари бор экан! Бироқ бунинг учун бироз ҳафсала керак.

Бозор эшик қоқаётган бир пайтда маҳаллий раҳбарлар ўзларини эшитмаганликка олдилар. Бюрократиянинг илмини ўрганган кимсалар, ҳатто, бозор талабларини ўткинчи бир сиёсат деб билдилар. Оқибатда Учқудуқда оғир иқтисодий вазият пайдо бўлди. Республика ҳукумати юзага келган шароитни ҳисобга олиб, Учқудуқ тумани бўйича махсус қарор қабул қилди. Минг афсуски, айрим вазирликлар, концернлар раҳбарлари ҳукумат қарорида белгиланган вазифаларни бажаришда сусткашлик қилмоқдалар.

Умуман олганда бозор бизнинг ҳаётимизга ўз қонунлари, ўз шартлари билан кириб келмоқда. Учқудуқлик чўпонлар эса янги синовлар олдида турибди. Бу синовлардан уларнинг қандай ўтиши баҳорда маълум бўлади. Энди иқлимнинг инжиқ келгани, нарх-навонинг ошиб кетгани, экологик аҳволнинг мураккаблигини рўкач қилавериш билан кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Биз катта, машаққатли йўлга чиқдик. Унинг савоби ҳам, гуноҳи ҳам бўйнимизда. Тарози палласига иш ўрнига... баҳонани қўяверишни замон кўтармайди.

Маҳмуд МАРДИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Хат йўлга чорлади

АРЗОННИНГ ШЎРВАСИ ТАТИМАС

Редакцияга республикамизнинг турли бурчакларидан кўплаб хат-хабарлар келиб туради. Уларнинг айримлари долзарблиги, муҳим масалаларни кўтариб чиққанлиги билан диққатга сазавор. Мана шулардан бири:

«Мен Тошкентдаги Марказий универсал магазинидан яқинда 350 сўмга қўл соати харид қилдим. Ўзи чиройли. Занжирли тасмаси кўзни қамаштиради. Анчадан буён орзу қилиб юрардим, шунақасини. Қувончим ичимга сиғмай дарров тақиб олдим.

Лекин бекорга суюнган эканман. Икки кундан сўнг таққа тўхтади қолди. Аввалига унча ташвиш қилмадим. Магазинга борайчи, алмаштириб беришар ёки текинга тузаттириб беришар, деб ўйладим. Аммо сотувчига учрашганимдан кейин амаллаб тўплаган пулимдан бир пастда айрилиб қолганимни сездим.

— Мана бу соатни уч кун олдин харид қилган эдим, ишламай қолди, — дедим сотувчига уни узатиб. Лекин қўлларим муаллақлигича қолди.

— Йигитча, бизда сотилган мол қайтариб олинмайди, — деди у парво ҳам қилмай.

— Ие, бу ёғи қандай бўлди, пулимга куйиб қолавераманми?

— Мен билмайман. Бизда тартиб шунақа. Сотилган мол қайтариб олинмайди ҳам, алмаштирилмайди ҳам.

Хуллас унга қилган илтижоларим ҳам, илтимосларим ҳам, тушунтиришларим ҳам беҳуда кетди. Не ҳасратда тўплаган пулим бир пастда ҳавога учди-ю, кетди. Бу қанақаси бўлди. Ҳурматли редакция ходимлари! Наҳотки ривожланган ҳуқуқий давлат сари борилаётган бир пайта харидор ҳуқуқи муҳофаза қилинмаса».

Ғ. ТОЛИБОВ,
Шайхонтоҳур тумани.

Хатни ўқигач, шу масала билан қизиқдик. Ундаги фикрлар қанчалик тўғри ёки нотўғрилигини аниқлаш мақсадида Марказий универсал магазинининг соатлар бўлимида бўлдик.

— Айтингчи, мана шу соат 412 сўм тураркан. Уни харид қилсаму, эртага бузилиб қолса тузаттириш қандай бўлади. Текинга созлаб бериладими?, — сўрайман хушрўйгина сотувчи аёлдан.

— Биласизми, бўлимимиз тижорат бўлими. Биз молларни, асосан, фирмалардан, тижоратчи сайёҳлардан оламиз ва устига фоиз қўйиб сотамиз. Лекин сотилган молни қайтариб олиш ёки таъмирлашга келсак, у нарса кўзда тутилмаган.

Ана шундан сўнг биз бошқа бўлимларни айландик. Сотувчилар билан суҳбатда бўлдик. Уларнинг деярли ҳаммаси бир хил фикрни, яъни сотилган мол алмаштириш учун ҳам, бузулганини таъмирлаш учун ҳам қайтариб олинмаслигини айтишди. Айрим бўлимларда бу сўзлар шундоққина кўринарли қилиб ёзиб қўйилган.

Уларни ўқир эканман сўнгги пайтда хаёлимни банд этиб юрган фикр яна ёдга келди. Ҳозир мамлакатимиз бозор иқтисоди сари бормоқда. Бу давр қийинчиликсиз бўлмайди, албатта.

Кўплаб молларга танқислик сезилиб қолди. Ана шуларнинг ўрнини тўлдириш мақсадида ҳукуматимиз ишбилармонлар, тижоратчиларга эркинлик яратиб берди. Энди улар чет элларга қатнаб, зарур бўлган молларни келтиришмоқда. Ҳозир отчопар бозорига борган киши у ерда одамнинг жонидан бошқа ҳамма нарсани топиши мумкин. Кийим-кечакдан тортиб гилам, музлатгич, телевизор... Одамлар, хатто, иқтисодчи олимларнинг фикрича уларнинг нархи, айтарли қиммат эмас.

Аммо битта чатоқ томони бор. Баҳоси минглаб сўм турадиган ушбу буюмларнинг эртага бузилмаслигига, бузилган тақдирда алмаштириб ёки созлаб берилишига кафолот йўқ. Уйим, рўзғорим учун тузукроқ буюм оламан деб йиллаб йиғилган пуллар кўз очиб юмгунча совурилиши ҳеч гап эмас.

Арзоннинг шўрваси татимас, деб шунга айтсалар керак-да! Ушбу ҳолни барча тижорат дўконларида ҳам учратиш мумкин. Боз устига бу дўконларда моллар бозордагидан анча қиммат.

Биз яқинда Навоий кўчасида жойлашган «Панасоник» фирма дўконида бўлдик. Бу ерда радио моллар, телевизорлар, видеомагнитофонлар, музлатгичлар, газ плиталари ва бошқа кўплаб турдаги буюмлар бор. Нархи отчопар ва бошқа бозордагидан бироз қимматроқдир.

Лекин яхши томони шундаки, молларни харид қилган киши куйиб қолмайди. Буюм эгасига унинг бенуқсон ишлаши учун бир йилга кафолат берилади. Бузилса фирма-дўкон ҳисобидан текинга тузатилади. Қани энди ҳамма ерда ҳам шундай бўлса...

Афсуски бозорлар ва тижорат дўконларидан мол харид қилган киши бундай имкониятдан маҳрум. Тўғри, ҳозирги ўтиш даврида мол танқислиги сезилиб турибди. Таъминотдаги танқисликни бозорлардаги ишбилармонлар ва тижоратчи дўкондорлар тўлдиряпти. Бу яхши албатта. Бироқ бизнингча бу билан узоққа бориб бўлмайди. Чунки уларда харидор манфаати эмас, сотувчи манфаати устун туради. Аслида олди-соттидан харидор ҳам, сотувчи ҳам бирдай манфаат кўриши керак.

Бунинг учун «Панасоник»ка ўхшаган фирма дўконларини кўпайтириш лозим, деб ҳисоблаймиз. Уларнинг сони қанча кўп бўлса халқ мол учун тўлаган тўлови шунча кафолатли бўлади. Одатда ишбилармонлар жуда мослашувчандир. Шундай шароитда маҳсулотлар, буюмлар дўконлардаги молларни сотиб олган аҳоли ундан самарали фойдалана олишига имконият ортади. Сиз бунга нима дейсиз ҳурматли газетхон?

Каримжон РИХСИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ислоҳот одимлари

КЎПНИНГ ДУОСИНИ ОЛАЁТГАН ЙИГИТ

ТАСОДИФ туфайли Муҳаммаджоннинг бир оёғи билан қўли ишламай қолди. Муолажа, дори-дармон... Бахти бор экан, кўп ўтмай, оёққа турди. Лекин ўшанда инсон тафти инсон билан эканлигини англаб етди.

Шундай кунларнинг бирида, вилоят фахрийлар кенгашининг раиси Турсуной Каримова:

— Уддабурон йигитсан. Қарияларга ёрдам қўлингни чўзмайсанми? — деб қолди.

Муҳаммаджон сезди. Опа тумандаги «Фахрий» кичик корхонасини оёққа турғазишни назарда тутаяпти. Унинг раҳбари Зиёдин Абдуллаев Муҳаммаджонни бир неча бор бирга ишлашга таклиф қилганди-ю, негадир у рўйхушлик бермаганди. Бу гал эътироз билдира олмади.

Имконият топганга иш кўп. Муҳаммаджон тумандаги фахрийлар, ногиронлар автомашинасини таъмирлаш, уларга хизмат кўрсатишни зиммасига олди. Тез орада оқсоқолларнинг суянчиғи бўлиб қолди. Қарияларга қурилиш ашёлари кийим-бош, ёқилғи олиб келиб сота бошлади. Фақат бугина эмас, ночор, шароити оғирларнинг уйини таъмирлаб беришни йўлга қўйди.

Қишлоқчилик-да, кексалар нима билан дир овунмаса бўлмайди. Муҳаммаджон ана шуни назарда тутиб, уларга ихчам-ихчам молхона қуришга бош-қош бўлди.

Деярли икки йилга яқин оқсоқоллар билан ишлаш, қолаверса, педагоглиги Муҳаммаджонга кўп нарсани ўргатди. 1992 йилдан кўп тармоқли «Шамс-1» кичик корхонасига раҳбар бўлди. Ҳозир оёққа турган кичик корхона Тожибой Қамишев, Мунисхон Тошматова, Аҳмаджон Тошғанов, Фазилатхон Ўсарова каби ёлғиз қариялар таъминотини ўз оталиғига олган.

Найман технологик мосламалар фабрикаси қошидаги корхона аҳолига қандолатчилик маҳсулотлари етказиб бериб, кўпчиликнинг дуосини олаётир. Нозимжон Неъматов, Наврўз Раҳмонов, Озода Раҳмонова савоб ишга бош-қош. Савдо пештахталарига парварда, чечак қанд, гуручли, бодроқли ширинликлар чиқармоқдалар. Шуниси муҳимки, ишбилармонлар Россиядаги бир неча корхоналар билан алоқа боғлаганлар. Жумладан, Москвадаги «Халқ савдо уйи»нинг Андижондаги расмий ваколатхонаси Муҳаммаджон Раҳмонов тасарруфида. У олис шаҳарлардан дори-дармон, кийим-кечак сингари эҳтиёжбоп маҳсулотлар етказиб беришда қўл келаётир.

Қишлоқдаги иқтисодий ислоҳот тадбиркорларнинг нечоғлик ишбилармонлиги, уддабуронлигига боғлиқ. «Шамс-1» ишчи-хизматчилари шуни ҳис қилган ҳолда ишлаяптилар. Ҳамқишлоқлар оғирини енгил қилиш эса янада ғайрат билан ишлашга ундамоқда.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

САЙЁРАМИЗ САДОСИ

ЁРДАМ БЕРИШГА ТАЙЁР

Покистон расмий ҳукумати ва ислом доиралари вакиллари Афғонистондаги «Толибон» гуруҳи томонидан шу йил 3 августда қўлга олинган Россия самолёти ва экипаж аъзоларини озод қилиш учун Россия Федерацияси Ташқи ишлар вазирлигининг ҳаракатларига қўшилди.

Покистондаги «Жамият-ул-уламойи-ислом» партияси раҳбари, ташқи ишлар бўйича парламент қўмитаси раиси Фазлур Раҳмон ушбу муаммони ҳал қилишда Россияга ёрдам беришга тайёрлигини маълум қилди.

МАҲБУС БОШ ТОРТАЯПТИ

Америка марказий разведка бошқармасининг собиқ хизматчиси Олдрич Эймс салкам бир йилдан буён МРБ вакилларига кўрсатма беришдан бош тортмоқда.

О. Эймс собиқ СССР учун айғоқчилик қилганликда айбланиб, бир умрлик қамоқ жазосига ҳукм қилинган эди. Ҳозир у Американинг Пенсильвания штатида жойлашган кучайтирилган тартибли қамоқхонанинг бир кишилик камерасида қамоқ жазосини ўтамоқда. «Вашингтон пост» газетасининг хабар беришича, у ўзига берилган бу жазони номақбул ҳисоблагани учун МРБ вакилларига ҳеч қандай гап айтмаяпти.

ҲОЗИРЧА ЛОЙИҲА

Ашгабадда Туркманистон-Покистон газ қувури қурилиши лойиҳасининг тақдимномаси бўлди.

Ушбу лойиҳа Американинг «Юнокал» нефтгаз корпорацияси томонидан ишлаб чиқилган. Мутахассисларнинг фикрича, бу лойиҳани амалга ошириш учун тахминан олти ярим йил керак бўлади. Американинг «Юнокал» ва «Ельта» деб номланган йирик нефтгаз компаниялари Покистонга ўтказиладиган ушбу газ қувури қурилишида Туркманистоннинг асосий ҳамкори бўлишни режалаштирмоқда.

ЯКУНИЙ МАЪЛУМОТ КЕЛГУСИ ЙИЛГАЧА ЭЪЛОН ҚИЛИНМАЙДИ

Хельсинкида «Эстония» кемаси ҳалокати юзасидан тузилган халқаро комиссиянинг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлис якунида ушбу гуруҳнинг финляндиялик вакили Кари Лехтола журналистларга кема ҳалокати билан боғлиқ якуний ҳисобот келгуси йилгача эълон қилинмаслигини айтди. Шунингдек, у Финляндия, Швеция ва Эстония вакиллари қидирув ишлари борасида бир тўхтамга келган ва айни пайтда улар кема ҳаракати хавфсизлигини ошириш масаласини муҳокама қилаётганини маълум қилди.

АВТОСАЛОН—95 МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТДИ

Москвада «Автосалон-95» кўргазмаси бўлиб ўтди.

Уни 700 мингдан ортиқ киши ва 40 минг мутахассис келиб кўрди. Автокўргазма жуда муваффақиятли ўтди, дейилади РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси тарқатган хабарда. Унда кўплаб тижорат шартномалари имзоланган.

Суратда: Молдова давлат тарих музейи.

НАТИЖАСИ ЯҚИНДА МАЪЛУМ БЎЛАДИ

Қозоғистон газеталарида янги Конституция лойиҳаси эълон қилинган эди. 30 августда янги Конституцияни қабул қилиш бўйича умумхалқ сўрови — Референдум ўтказилди.

Овоз бериш жараёнини жамоат ташкилотлари ва сиёсий партия вакиллари ҳамда хорижий давлатлардан келган кузатувчилар назорат қилиб бордилар. Референдум натижалари яқин кунларда эълон қилинади.

КЕМАЛАР ТЎҚНАШИБ КЕТДИ

Япониянинг Кусиро бандаргоҳидан 5 километр Жануби-Ғарбда Россиянинг «Океан» тадқиқот кемаси билан Панаманинг «Хонсю силвиа» юк кемаси тўқнашиб кетди.

Маълумотларга қараганда, кемалар жиддий зарар кўрмаган. Айни пайтда икки кема ҳам Кусиро портида тўхтаган. Воқеа тафсилотлари ўрганилмоқда.

ВАЗИЯТ ТОБОРА МУРАККАБЛАШАЯПТИ

«Серб артиллерияси Сараевони ўққа тутаверар экан, тинч музокаралар олиб боришнинг иложи йўқ», деди Босния ва Герцеговина президенти Алия Изетбегович.

Ўз навбатида Босния серблари президенти Радован Каражич АҚШнинг собиқ президенти Жимми Картерга мактуб йўллаб, Босния бўйича тинч музокараларни тезроқ бошлашни сўраган.

ВАЗИРНИНГ ФИКРИ

Малайзия миллатлар ҳамкорлигининг ноябрь ойида Янги Зеландияда бўлиб ўтадиган олий даражадаги анжуманида «Ядро қуроллари синовига қарши кучли мухолифат» тузишга ҳаракат қилади, деди ташқи ишлар вазири Абдулла Аҳмад Бадавий.

Биз бирор бир мамлакатнинг ядро қуролига эга бўлишини хоҳламаймиз. Шунингдек, Хитой яқинда ўтказган ер ости синови ҳамда Франциянинг ядро синовини қайтадан бошлашга қарор қилганидан ташвишдамиз, деди у.

ҚЎРҚУВ

Бугунги кунда Россия фуқароси нафақат жиноятчилардан, балки милициядан ҳам қўрқиб яшамоқда

МИЛИЦИЯНИНГ бебошлиги умуммиллий муаммога айланди. Бугунги кунда Россиянинг бирор фуқароси милициянинг зўравонлигидан муҳофаза қилинмаган. Вазият шундайки, милиция кийимидаги кишилар беистисно, исталган фуқарони обдон калтаклаши мумкин. Ва энг даҳшатлиси шундаки, «тартиб сақловчилар»нинг бундай хатти-ҳаракатлари деярли ҳар доим жазосиз қолади. Биз прокуратурага юзлаб норозилик хатлари юборамиз ва деярли ҳар сафар «Сизнинг аризангиз кўриб чиқилди, милиция ходимлари томонидан қонунбузарлик содир этилгани аниқланмади» мазмунидаги бир қолипда жавоб оламиз», — дейди Пенитенциар муассасалар васийлари жамиятининг раиси Андрей Бабушкин.

«МОСКВАДАГИ ҳукуматдан ташқари ташкилотларнинг ўзигагина ҳар ойда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари томонидан калтакланганлик ёки қийноққа солинганлик ҳақида юзлаб шикоятлар тушади. Қийноққа солинганлик ҳақидаги гувоҳномалар матбуотда эълон қилинади», дея таъкидланди жиноий судлов тизимидаги ислоҳотга кўмаклашиш жамоатчилик марказининг маърузасида. Афсуски, милиция ходимларининг қонунбузарлигига оид расмий статистика йўқ. Бироқ бундай ноҳуш хатти-ҳаракатлар кўламини турли социологик сўровлар натижаларига қараб тахминан баҳолаш мумкин. Чунончи, Пенитенциар муассасалар васийлари жамияти ўтказган сўров маълумотларига қараганда 10 фоиз аҳоли милиция ходимларининг зўравонлигидан жабр чекади. Россия Федерацияси ИИВ илмий-тадқиқот институтининг Нижегород шуъбаси маълумотларининг гувоҳлик беришича, бу нисбатан тинч минтақада жиноятчиликдан жабр кўрганларнинг 48 фоизи, шу жумладан, 38 фоизи бунданам баттар ҳолга тушмаслик учун милицияга хабар бермасликни маъқул кўрганлар. Инсон ҳуқуқлари бўйича ҳукуматдан ташқари рус-америка гуруҳининг сўров маълумотларига кўра аҳолининг 43 фоизи милиция билан алоқа пайтида ноҳуш ҳис-туйғуга дуч келади. Шу билан бирга сўровга жавоб берганларнинг 27 фоизи ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари билан мулоқотда бўлгандан сўнг уларга нисбатан фикрлари ўзгарганини таъкидлади. Шулардан 81 фоизининг милициядан ихлоси қайтган.

Жиноий судлов тизимидаги ислоҳотга кўмаклашувчи жамоатчилик маркази раҳбари, Россия Федерацияси Президенти ҳузуридаги суд ислоҳоти бўйича кенгаш аъзоси, собиқ сиёсий маҳбус Валерий Абрамкин шундай таъкидлайди: «Мен эскиси эмас, балки бугунги ГУЛАГ (Қамоқхоналар бош бошқармаси) муаммоси билан шуғулланаман. Бизнинг марказимиз архивида қачонлардир эмас, балки айнан шу кунларда содир этилаётган ваҳшийларча қийноғу азоб-уқубатга солишлар ҳақидаги кўплаб хат ва гувоҳномалар сақланмоқда. Ҳатто, коммунистлар ҳукмронлик қилган даврларда ҳам ҳозиргидек ақл бовар қилмайдиган бедодлик бўлмаган эди. Инсон ҳуқуқлари борасидаги энг ижобий вазият «қути учган коммунистлар» даврида (тахминан 1988 йилдан 1991 йил охиригача) ҳукм сурганди. Кейин эса янги ҳукмдорлар эс-ҳушларини йиғиб олишиб, ўзларига бино қўйишда ўтмишдошларидан ҳам ўтиб кетдилар!»

Абрамкиннинг фикрича, бугунги кунга келиб мамлакат коммунистик ва демократик маҳфия таъсири зоналарига бўлинган. Ва собиқ коммунистик номенклатура бошқараётган вилоятларда инсон ҳуқуқлари ҳукумат тепасида «демократ»лар ўтирган жойлардагидек ошкора бузилаётгани йўқ. «Узоқ йиллик бошқарув давомида коммунистларда ўзлари учун номатлуб бўлган кишиларни йўқотишнинг дурустгина шаклланган тизими вужудга келди: улар ўша шахсни обрўсизлантирувчи маълумотларни тўплаб, «муртад»ни жиннихонага ёткизишарди. Янги ҳукумдорлар эса ҳали бундай бой тажриба тўплашга улгурганларича йўқ ва ўтмишдошлардан фарқли ўлароқ қонунларни менсимаган ҳолда янада кўполлик билан «пешонасига тушириш»ни афзал биладилар. 1985 йили қамоқдан чиққанимдан сўнг мени милиция назорати остида Тверь вилоятининг чекка қишлоғига жўнатишди. У ерда маҳаллий бошлиқлар билан тезда уришиб қолдим. Мендан қутилиш учун маҳаллий матбуотда компанияни авж олдиришиб, 99 тийин ўғирлади, дея ҳужжат тўғрилашди. Ҳозир бўлгандами, ўйлайманки, ҳам тезда, ҳам боплаб таъзиримни бериб қўйишарди. Гарчи, айрим вилоятларда ҳокимият тепасида ҳақиқий демократлар турган ва улар ўзларини коммунистларга нисбатан муносиброқ тутаётган бўлсалар-да», — дейди Абрамкин.

Унинг фикрича, бугунга келиб милиция жиноятчилик дунёси билан бирикиб кетган. «Ҳатто, дейди у, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари таркибидаги жиноятчилик даражаси рўйхатга олинаётган жиноятчилик даражасидан асло паст бўлмаслиги ҳам мумкин. Мен танишларимга ва шунчаки, йўлда учраганларнинг айримларига шундай савол бердим: сиз кимдан кўпроқ қўрқасиз — милиционерданми ёки жиноятчидан? Йўқ, мен одамларни атайин танлаб сўровга тутмадим. Аммо мен эришган натижа, ўйлайманки, аҳоли кенг гуруҳини социологик сўровдан ўтказган тақдирда ҳам такрорланиши эҳтимолдан ҳоли эмасди. Яъни кексалар ва аёллар барибир кўпроқ жиноятчидан, эркаклар ва ўсмирлар милиционердан қўрқишаркан. Бизнесмен ва тижоратчиларга келсак, менинг қамоқхонадошларим таъкидлаганидек, қандайдир маҳфиядан эмас, балки фақат милициядан ҳайиқишар экан. Безорилар билан милициянинг таъсир доиралари аниқ қилиб бўлиб олинган. Маълум савдо шаҳобчаларидан милиция, бошқаларидан маҳфия улуш йиғади. Биргаликда назорат қилишадиган зоналар ҳам бор». Бундан ташқари ҳуқуқни муҳофаза қилувчининг фикрича «одатда жиноятчилар милиционерларга нисбатан камроқ «солиқ» оладилар, улар билан келишиш осон».

Собиқ сиёсий маҳбуснинг сўзлари қуруқ гапга ўхшамайди. Шуниси қизиқки, мен бу муаммо билан махсус шуғилланмаган пайтимда ҳам ўзига хос милиция бизнесини тез-тез кузатишимга тўғри келарди.

Ҳар якшанбада Курск вокзалидан дачамга йўл оламан ва кўпинча қуйидаги манзарани кузатаман: поездда юрувчи милиционерлар маст-аласт одамлардан «солиқ» йиғадилар.

Келинг, ниҳоят, расмий статистикага мурожаат қилайлик (афсуски, фақат 1993 йилги маълумотларни топишга эришдим, бироқ, ўйлайманки, ҳозир ҳам аҳвол ўша пайтдагидан яхши бўлмаса керак, албатта): қонунийликни бузгани учун 4300 (5,8 фоиз) ходим жавобгарликка тортилди. Уларнинг учдан биридан кўпроғи жиноятни ҳисоб-китобдан яширгани, исботни сохталаштиргани, жиноий иш қўзғашдан асоссиз бош тортгани, 500 дан зиёд оператив ходим жиноий гуруҳлар билан ҳамкорлик қилгани учун жазоланди. Ички ишлар ходимларининг ўзлари 2200 та қастдан жиноят содир этдилар.

«Балки ҳуқуқни муҳофаза қилувчилар бўрттиришаётгандир. Ҳаммасини шахсий тажрибада текшириб кўриш керак» — дея қарор қилдим. Юракни бақувват қилиш учун дўстим Максим Капиловни ёнимга олиб, кеч қоронғида марказнинг Гоголь хиёбонига йўл олдим. Кўзга шубҳали бўлиб кўриниш учун бир шишадан пиво ҳам кўтариб олдик.

Узоқ кутишга тўғри келмади. Соат 24 ларда икки милиционер (кейин аниқладим — улар Писаревский ва Исав эди) бизга яқинлашди ва қўпол муомалада ҳужжатларимизни сўрашди. Мен ҳужжатимни кўрсатиб «Нима гап ўзи?» дедим. Саволим тартиб бузарларни хурсанд қилиб юборди. «Қаранг-а, ўз ҳуқуқини ҳам билади! Балки, у ғирт мастдир! Қани, биз билан юринглар-чи».

Шу тариқа мен 60-милиция бўлимига «тушдим». Бу ерда милиция билан жанжаллашмаган маъқуллигини яна бир марта тушунтиришиб, ҳеч қандай тиббий экспертизасиз хушёрхонага жўнатишди. Милиция билан баҳслашмаган «ақлли» Максимни эса қўйиб юборишди.

Соппа-соғ кишига хушёрхонада бўлиш жуда зерикарли ва ноқулай. Ёп-ёруғ хонада эрталабгача ётиб, ҳатто, мижжа қоқолмадим. 470 минг рубл пулим йўқолганини билганимда янаям дилим сиёҳ бўлди. «Биз инсон учун жавоб берамиз, пул учун эмас», деди ширингина илжайиб навбатчи.

Мен тажрибани охирига етказгунча мардона туришга аҳд қилиб, норозилик аризамни туманлараро Пресненск прокуратурасига йўлладим. Уч ҳафта ўтгач, ҳарбийчасига аниқ-лўнда жавоб олдим: «Сизнинг аризангиз кўриб чиқилди, милиция ходимлари томонидан қонунбузарлик содир этилгани аниқланмади». Абрамкин шундай дея қўрқитади: «Жаллоду баттоллардан иборат катта армия етилган. Бу кадрлар шундай ролга нафақат касбий, балки руҳий жиҳатдан ҳам тайёрдирлар. Ахир бир одамни иккинчи бир одамнинг баттолига бирданига айлантириб бўлмайди, бинобарин, у одамхўр йўлбарсдек, аввал одам гўштини татиб кўрмоғи лозим... Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимларининг фуқароларга нисбатан жиноятлари, қийноқлари, калтаклашлари, ушлаганлар ва қамоққа олинганларга нисбатан ноқонуний хатти-ҳаракатлари, маҳбусларни инсонларга мос бўлмаган шароитларда ҳибсда сақлаш — буларнинг ҳаммаси бугунги кунда нафақат инсон ҳуқуқларини поймол этиш, балки жамиятимизнинг иккита қўрқинчли йўлдан ривожланишига шарт-шароит яратиб беради: тоталитаризмнинг ҳеч қандай қаршиликсиз ғалаба қозониши ва ижтимоий портлаш, мана шу иккинчиси Россиядек давлатда жаҳон миқёсидаги ҳалокатга олиб келиши мумкин».

Афсуски, Чеченистонда юз берган воқеадан сўнг бу тахминни тутуриқсиз дейиш қийин. Грознийнинг бомбардимон қилиниши, мамлакатнинг янги йўлбошчилари ўз мақсадларига эришиш учун ўйлаб-нетиб ўтирмай, миллатдошлари бўлмиш аёллар ва болалар умрини хазон қилаётганларини бутун дунёга намойиш этди.

Маҳаллий аҳолининг ва айнан ҳарбийларнинг ҳам гувоҳлик беришича, кўпроқ ички қўшинлар аскарлари ва ОМОНчиларнинг ўзлари Грознийда талончилик билан шуғулланмоқдалар.

Инсон бебошликка, осонгина бойлик орттиришга жуда тез кўникади ва Чеченистондаги жангларда қатнашган милиционерлар Россиянинг тинч шаҳарларига қайтгач, ўрганган «ҳунар»ларидан тезда воз кечадилар, дея ўзини ишонтиришга уриниш бефойдадир.

Мен бораётган машинани Москва остоналарида милиция кийимидаги уч нафар киши тўхтатди. Баланд бўйли ОМОНчи юкларимни обдон кўздан кечиргач, машинани бор кучи билан тепиб, автоматини силкитганча, мен ва ҳайдовчига қараб деди: «Жўнаб қолинглар!»

Игорь РОТАРЬ,
«Известия»,
1995 йил 1 сентябрь.

БУРИЛИШ ДАВРИ...

БУНДАН икки ойча муқаддам, болаликдан қадрдон оғайнимнинг ўғли олис юртдан ўқишдан келганини эшитиб, йўқлаш учун уйига отландим. Кундалик ташвишлар билан бўлиб, унинг хонадонига бормаганимга хийла вақт ўтган эди. Сағбонда яшайди.

Эски шаҳардан кириладиган йўл тор ва ўнқир-чўнқир бўлгани учун, юқоридан — София (эски номи) шоҳкўчасидан йўл солдим. Чорраҳадан чапга бурилишим билан бетон тўсиқларга дуч келдим. Нарироқдан маҳалла ичидан ўтадиган кичкина йўлдан бориб, тоғдек тупроқ уюмига тўқнашдим. Машинани ортга буриб, беш-олти чақирим юриб Эски жўва бозори орқали боя ёмон деб юрмаган йўлга келдим ва Қўштутга етмасдан яна қаршимда бузилган уйларнинг тоғдай-тоғдай уюмларини кўрдим. Сал орқага қайтиб, Олча тор кўчасидан Хастимом орқали жинкўчалардан Сағбон томон ҳайдадим машинани. Йўқ, бу гал ҳам йўл ўрнида баҳайбат тупроқ уюмлари-ю, қувурлар ёткизишга тайёрланган хандақлар олдидан чиқдим. Ва уйга қайтдим. Ўттиз йилдан бери бориб юрган уйга етиб боролмаганим бир нави, лекин, бу йўлсизлик камида бир-икки йил одамларни қийнаб қўядику, деган ташвиш ҳам кўнгилни ғаш қилди. Чунки, мен енгил машинада роса бир ярим соат чор атрофини айланиб кўрган, ном-нишонсиз Сағбон кўчаси ўрнидаги бузилган уйларнинг тоғ-тоғ уюмлари ана шундай катта кўламли ва узоқ муддатли ишни талаб қилар эди.

Мустақилликнинг тўрт йиллиги арафасида «Ахборот»ни томоша қилиб ўтириб, Сағбон кўчасининг янги қиёфасини, аниқроғи, янги Сағбон кўчасини кўриб, унинг байрамга очилишини эшитганимда беихтиёр, «Йўғ-е, қойил!» деб юбордим. Чорак аср газетада ишлаб, нене улкан қурилишларни кўрган ва репортажлар ёзган мухбир бўлатуриб мен бу воқеани тасаввуримга сиғдиришга ожиз қолган эдим!

Мен ким бўпман, ҳатто дунё таниган ва дунёни таниган Чингиз Айтматов ҳам ҳайрат ва мамнуятдан қўлини дуога очганда ёнида туриб Ватаним учун фахр-ифтихордан ўзимни арши-аълода ҳис этдим.

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг тўрт йиллиги байрамига ташриф буюрган Чингиз оға Мустақиллик майдонидан тантаналар маркази сари одимлаб бораркан, атрофга завқ, ҳавас билан назар ташлар, ақлли нигоҳининг тубида нелардир яширингани кўзларида барқ уриб турарди. У тўхтади ва қиблага қараб қўлини фотиҳага очди:

— Илоё қирғиз ва қозоқ халқларига ҳам мана шунақа байрамлар насиб этсин! — деди ўз тилида баралла овозда ва кафтларини юзига суртди...

Чингиз Айтматовнинг бу дақиқалардаги ҳолат-руҳиятини тасаввур қилиш қийин эмасди: Унинг қалбида Ўзбекистон учун ифтихор туйғулари жўш урди ва айни пайтда ўз халқининг шундай юксакликка кўтарилмоғини ният қилди. Аслида, ўзбек билан қирғиз ўртасидаги масофа унча олис эмас, бари-туркий қавм. Чингиз оға буни биздан-да чуқурроқ тушунади ва ҳис этади. Худди шунинг учун — қардошим, жондошим деб қабул қилган Ўзбек элининг ютуғини ўз ютуғидек, қайғусини ўз қайғусидек кўтаради. Ёдингиздами, ҳали шўро ҳукумати оёғида мустаҳкам турган ва Ўзбекистон бошида навбатдаги қатағон қиличини ўйнатган «Гдлян ва Ивановлар даври»да ҳамма писиб ин-инига кириб кетганида «Ўзбеклар сизлар ўйлаганчалик муттаҳам-нотавон халқ эмас, кўзларингизни каттароқ очинглар» деган мазмундаги биринчи мақолани марказий газетада ким эълон қилган эди? Чингиз Айтматов! Ўша давр, ўша шароитда бу улкан қаҳрамонлик билан баробар эди. Агар қондошига жони ачимаганда ўз мавқеини хавф-хатарга қўйиб бунақа қаҳрамонлик қилиш нима учун керак? Ҳа, Чингиз оға азбаройи жони ачиганидан ва содир этилаётган ноҳақ хўрликларга виждони дош беролмаганидан ана шундай жасорат билан чиқди. Ўша мақолада у ниҳоятда улкан ҳақиқатни баралла айтди: «Византия Европа маданияти тараққиётига қанчалик ижобий таъсир ўтказган бўлса, ўзбеклар ҳам Ўрта Осиё халқлари маданияти ривожига шунчалик таъсир кўрсатган».

Бугун ана шу улуғ Инсон ичида шукроналар айтиб, балки, энг оғир даврда ўзбек халқига берган баҳоси бугун амалда ўн карра ортиқроқ оқланаётганидан фахрланиб, қўлларини дуога очди!..

Байрамнинг маъноси кенг. Тасаввур қилинг, ўтган тўрт йил мобайнида иқтисодий ва маънавий ҳаётда, шаҳар ва

қишлоқларимиз қиёфасида рўй берган мислсиз ўзгаришлар амалга оширилмаганда, Истиқлолнинг тўрт йиллигини бугунгидек мислсиз шодиёна билан нишонлаш мумкинмиди? Йўқ, албатта. Истиқлолга муносиб бунёдкорлик ишларигина бу байрамни тўлақонли ҳис этишга, дунёга жар солиб нишонлашга имкон ва маънавий ҳуқуқ берди.

Байрамнинг эртаси дам олиш куни яна Сағбонга ташриф буюрдик. Болалар неча бор келган бу кўчани таниёлмай, илгари кўчанинг ичкарисида жойлашган ва ҳозир кўча юзига чиқиб қолган хонадонга кириб, эртаклар оламига тушиб қолгандай ханг-у-манг эдилар. Ярим аср ёшдаги одам эсини таниганидан бери ўнқир-чўнқири-ю, беҳисоб бурилишларидан зериккан бу тор кўча ўрнида қандайдир уч-тўрт ой ичида кафтдек текис, икки томонлама троллейбус қатнаётган шоҳкўча салобат ила жилмайиб тургандек.

Эски шаҳарнинг марказида рўй берган бунёдкорлик воқеаларининг биттагинаси бу! Янги Кўрасарой кўчаси, боғ ва хиёбонлар, бузилган пана-пастқам уйлардаги аҳоли жойлаштирилган янги кўпқаватли турар жойлар. Кўриб қувонасан, юриб яйрайсан! Не ажабки, болалар, ўсмирлар, катта кишилар оғзидан ҳам Ватан, виждон, диёнат борасидаги баҳс-мунозаралар, ҳаяжонли гаплар қулоққа чалина бошлади кўча-кўйларда.

Ҳа, фақат Ўзбекистонимиз қиёфасига эмас, юртимиз одамлари, халқимиз ҳам янгиланмоқда!

Илиқ гаплар қулоққа тез-тез чалина бошлаганини боиси-юртимизда вақтинча ҳукм суриб турган айрим иқтисодий қийинчиликлар сўнгги нуқтасига келди, буёғига ўсиш, юксалиш, фаровонлик сари қадам ташлайверамиз. Бу гапни ана шу ўтган тўрт йил оғир даврда, собиқ Иттифоқдош республикаларда қирғинбарот урушлар, миллий ва маҳаллий низолар, ҳатто очарчиликлар вужудга келган бир даврда йигирма миллионлик халқидан биронтасининг ҳам бурнини қонатмай олиб чиқолган юртбошимиз Олий Мажлиснинг 3-сессиясида минбардан бор овоз билан гапирдилар. Эҳҳе, мана шу қутлуғ каломни айтишга етиш учун не меҳнатлар қилинмади-ю, не машаққатлар чекилмади дейсиз!

Пойтахт кўчаларини кезинг. Хоҳ пиёда, хоҳ машинада. Баҳри дилингиз очилади. Деярли ҳар бир шоҳкўчаларнинг ўзида янгиланиш, яхшиланиш, гўзаллик ва оройиш сари ўзгаришларни учратасиз. Олмониядан келтирилган асфальт ёткизувчи машиналар оёғи теккан кенг ва равон, ойнадай текис йўлларда машина юрмайди-сузади гўё. Тошкент Тошкент бўлиб бунақа текис ва сифатли асфальтни кўрмаган ҳали. Ўзбекистон шоҳкўчасининг Навоий театри майдонидан бошлаб Халқлар Дўстлиги саройи томон юринг: илгари Гагарин номи билан аталган боғ бутунлай янги ҳусн касб этган-сулув фавворалар, ғиштин йўлкалар, дам олиш масканлари. Анҳор кўпригидан ўтиб хиёл юришингиз билан ўнг томондаги ташландиқ жойлар ўрнида улкан кўл бунёд этилди. Шундай кўлки, шомдан то тонг ёришгунга қадар катталарга боғи эрамни, болаларга эртаклар дунёсини эслатади. Қирғоқларига ва атрофига чиройли бетон плиталар билан ишлов берилган, гулзорлар учун майдончалар рассом мўйқаламида чизилгандай, одам бўйи баравар бежирим устунлар тепасига ўрнатилган шарсимон электр чироқлари кўл атрофи майдонларига маъсум тантанавор руҳ бағишлайди. Тошкентнинг жазирама ёзи-ю кузида ишдан сўнг кўл атрофини бир айланган одамнинг бир зумда кунлик чарчоғи тарқайди чамаси. Бурчакда «Кооператор» ресторани жойлашган чорраҳадан чапга бурилсангиз юз қадамлардан сўнг ўнгга-Бешёғочга элтадиган транспорт қатнови бир томонлама тор йўл бўларди. 9 январь кўчаси. Бешёғочга етгунча йўл бир жарга «шўнғиб» оларди. Жардан асар қолмади. Кенг ва равон йўл зум ўтмай Бешёғоч бозорига олиб чиқади. Неча ўн йиллар мобайнида усти омонат ёпилган бир нечта бетон пештахталардан иборат бўлган бозор бугун дунёдан келган сайёҳлар санъат асари сифатида суратини плёнкага тушириб кетаётган даргоҳга айланди. Шарқ меъморчилик обидалари нусхасида қурилган янги раста ва дўконлар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшмоқда.

Чорраҳадан чапга бурилинг. Фурқат кўчаси. Икки юз қадам юргач илгариги йўл яна пастга шўнғирди. Бўржар кўпригига. Кеча наҳорги ошда икки йигитнинг ўзаро гапи қулоққа чалинди:

— Бешёғочни кўпригидан ўтдингми? Во-ой, худди чет элга ўхшайди!

— Фақат Бешёғочмас, Тошкан қойил бўляпти ўзи, эски Софийский кўчани қара, немисларни машинаси боплаб ташлади ўзиям! Зўр машина экан-да — ўзи эски асфальтни кўчиради, ўзи асфальт қоради, ўзи ёткизади, текислайди. Яна десанг, қоришмаларга солинган хомашёдан биронтаси белгиланган меъёрдан кам бўлса-ишламас экан.

— Софийскийдаги янги асфальтнинг сифатини бизнинг мутахассислар бешга баҳолашипти. Немислар эса «уч» қўйганмиш...

Шунақа гаплар.

Эшитаяпсизми, мана шу оддий янги асфальт йўл замиридаги суҳбатдан қалбларда уйғонаётган Ватан туйғуси, Ватанга муҳаббат туйғусининг иси келмоқда, сурати кўринаяпти. «Наврўз» бахт уйи мажмуаси, унга туташ Навоий боғи, «Туркистон» саройи, теннис спорт корти. Буларни кўрган, буларнинг бағрида яйраган бугунги Ўзбекистон фуқаролари, мустақил ҳаёт остонасида турган ва бу ҳаётга қадам қўйган ёшлар қалбида нечун Ватан туйғуси, Ватанга муҳаббат руҳи жўш урмасин! Инсон қалби борки, буларни ҳис этмай иложсиз.

Ғалаба боғида туркиялик қардошлар ҳамкорлигида бунёд этилган Диснейлэнд болалар ўйин ва ҳордиқ мажмуасининг ўзи алоҳида бир олам. Бундай даргоҳ нафақат Марказий Осиёда ягона, балки ривожланган давлатларда ҳам бармоқ билан санарли. Булардан баҳраманд бўлган фарзандлар нечун келажаги буюк, бугуни оройишу эртаси порлоқ Ўзбекистон давлатининг муносиб ўғил-қизлари бўлишмасин!

Тошкентда бу қадар улкан бунёдкорлик ишларининг тез ва соз рўёбга чиқишида Давлат ва ҳукумат раҳбарларининг йўл-йўриғини мутахассисона ижро этаётган шаҳар ҳокими К. Тўлагановнинг ҳиссаси салмоқли эканини айтиш жоиз.

«Вақтинча иқтисодий қийинчиликлар даври» деб аташга ўрганиб қолган бугунги кунимизда эрта-индин маҳсулот бермайдиган мана шундай қурилишларга миллиард-миллиард сўму миллионлаб долларлар сарфлаш шартмиди, деган савол ҳам туғилади баъзи доираларда. Шарт эди. Шарт эди дейдиган доно сиёсат Мустақиллигимизнинг дастлабки кунлариданоқ амал қилгани учун ҳам бугун-тўртинчи йилдаёқ ўзбекни жаҳон таниди, Ўзбекистон Республикасини давлат сифатида дунё тан олди. Мустақиллик майдонидаги тантаналарни атрофдаги қурилишларсиз, янги иншоотлару боғ-хиёбонларсиз бир тасаввур қилинг — бугун боридан кўра анча ғариб кўринарди. Футболчиларимизнинг Японияда Осиё чемпиони бўлиб келгани авваламбор Худо футболчиларимизга ва Ўзбекистонга ато этган омад бўлса, қолаверса бу ғалабанинг илдизи ҳам мамлакатимиздаги янги қурилишлару маданият, спорт соҳаларига бориб тақалади. Оллоҳ ҳам оёғини осмонга узатиб ётганга эмас, ҳаракат қилганга, интилганга беради. Қўлингиз ишдаю, кўнглингиз дуода бўлсин деб шуни айтадилар. Ёки, Мустақилликнинг дастлабки, энг оғир йилларидан бошлаб қурилган Юнусобод теннис кортини олинг. Бу ерда икки марта ўтказилган халқаро мусобақалар Ўзбекистонни жаҳонга шундай танитдики, бу таништирувни теннис кортига сарфланганидан бир неча баробар кўп валюта сарфлаб ҳам уддасидан чиқиб бўлмас эди.

Дунё тан олгандан кейин, бўлак бўлиб чиқиб кетгач узоқ муддат тан олишни истамай ижирғаниб қараб келган собиқ қардошларимиз ҳам тан олишга мажбур бўлмоқдалар ва ноилож тан олмоқдалар. Барибир, инсон табиати мураккаб-да, кечагина сенга «шогирдингизман, укангизман, сиз менинг катта акамсиз» деб юрган одам бугун ўзидан ўзиб-ўсиб кетаётганини кўрганда айримлар қалбидаги эски ғашлик бир ғимирсилаб қўядики, бунга ҳам ҳушёр бўлмоқ даркор кўринади. Марказий Осиё ўйинлари муносабати билан «Время» дастурига интервью берган Халқаро Олимпия қўмитаси Президенти Хуан Антонио Самаранч ўз сўзида «Ўзбекистон — мўъжизалар мамлакати эканини мен ўз кўзим билан кўрдим» деган эди интервьюни ёзиб олиш пайтида. Бу лавҳа-репортаж эфирга берилди, лекин Самаранчнинг журналистика нуқтаи-назаридан энг жонли ва образли юқоридаги гапи «қирқиб ташлаб» берилди...

Албатта, бу билан Ўзбекистондаги мўъжизалар тўхтаб қолмайди. Журналист Владислав Листьевнинг ўлими муносабати билан «Останкино» жамоаси олдида сўзга чиққан Россия Президенти Б. Ельцин ҳам давлатимиздаги мўъжизалардан бири — жиноятчиликка қарши курашнинг ижобий натижасига, гарчи моҳиятни бироз бузиброқ ифодалаган бўлса-да, тан берди. Украина Президенти Л. Кучма юртимизга расмий ташрифи чоғида матбуот конференциясида Кировоград меҳнаткашлари машина ўғриларини қанақа қилиб йўқотгани тўғрисида Президент Ислом Каримов тажрибасини сўрашни топширганликларини айтди. Собиқ қизил империядаги иккинчи йирик республика раҳбарининг шу биргина эътирофи Ўзбекистоннинг қайта қуриш сиёсатини тан олгани деб баҳолаш мумкин. Учинчи йирик республика бўлган Беларус давлати Президенти Лукашенко эса Ўзбекистоннинг янги жамият қуриш йўл-йўриғини ўз мамлакатида қўллаш нияти туғилганини очиқ-ойдин айтди.

Начора, қуёшни этак билан тўсиб бўлмайди. Қуёшни тўсолмагач, унинг нурида исинадилар. Дунё тан олган ва олаётган Ўзбекистон тажрибаси, янги жамият қуриш тамойиллари бошқалар учун ҳам йўлчи Юлдуз вазифасини ўтаса, демак шунга муносиб тажриба экан.

Ўтган уч-тўрт ой ичидагина рўй берган бу янги бунёдкорлик ишларию воқеа-ҳодисаларни қоғозга туширарканман, дунёнинг кўп мамлакатларига тарқайдиган «Век» газетасининг шу йил 21-27 июль сонида эълон қилинган газета махсус мухбирининг чечен халқининг пайғамбарсифат намояндаси Супянбек Шерипов билан суҳбатидаги лавҳалар хаёлимда гавдаланиб, газетани қайта қўлимга олдим. Бир лавҳа шундай: « — Ҳозирги пайтда ҳақиқий раҳбар тўғрисидаги тасаввурингизга мос келадиган одам борми?» — дея савол беради мухбир. С. Шериповнинг жавоби:

— Бор. У — Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов. СССР парчаланиб кетганидан кейин энг даҳшатли воқеа Ўзбекистонда юз бериши лозим эди. Лекин, бундай бўлмади. Каримов бирорта ҳам хатога йўл қўймади. Истиқболни кўзлаб қилинадиган ишлар XXI аср Ўзбекистон гуллаб-яшнайдиган аср бўлади, дейишга ҳуқуқ беради».

Азалдан маълумки, буюк шахслар тарихнинг бурилиш даврларида бунёдга келади...

Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ,
журналист.

Зангиота туман АТ «Пахта-банки» Зангиота тумани «бош пиллахона»сини 1995 йилнинг 25 августидан тўлов қобилиятига ярокcиз деб эълон қилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ

Иқтисодий тадқиқотлар марказига ишга қабул қилиш учун номзодлар танловини эълон қилади

Бунда:

⇨ тугаллаган олий иқтисодий ва молиявий маълумотга эга бўлган;
⇨ макро ва микро иқтисодий асослари, пул, молия ва кредит назарияларини эгаллаган;
⇨ иқтисодий таҳлил ва тадқиқотларга иштиёқи бўлган;
⇨ давлат ва хорижий тилларни билувчи

номзодларга устиворлик берилади.

Қабул чоғида номзодларнинг илмий даражаси ва уларнинг банклар, давлат муассасалари, олий ўқув юртлари ва илмий тадқиқот институтларидаги иқтисодий иш тажрибаси ҳисобга олинади.

Маълумот учун телефон:

☎ **36-77-78.**

Миллий Инвестиция фонднинг бош корхонаси ва қимматбаҳо қоғозлар сотиш дўконининг жойлашиш жадвали

СИЗНИ КУТАМИЗ! ЖАНОБ ИНВЕСТОРЛАР!

«ЎЗБЕКИСТОНДА 18 ТА ТАРМОҚ БЎЙИЧА ИШ ОЛИБ БОРАМИЗ»

Марказий «Пахтакор» стадионида шуълаланиб турган Олимпиада машъаласи Грециядан қандай олиб келтирилганлиги билан кўпчиликнинг қизиқиши табиий, албатта.

Одатда тинчлик элчиси ва рамзи саналмиш мазкур аланга дунёнинг қайси чеккасига бўлса-да, қўлма-қўл олиб кетилар-ди. Бироқ, Ўзбекистонда илк марта ўтказилаётган 1 Марказий Осиё ўйинлари жуда қисқа муддат ичида тайёрланганлиги туфайли Олимпиада алангасини бу ерга олиб келиб ёқиш орзуси ҳали ҳеч кимнинг ҳаёлига ҳам келмаган эди. Бу таклифни юртимизда яқинда иш бошлаган Грециянинг дунёдаги энг машҳур «Моторойл-Хеллос» фирмаси ўртага қўйди. Фирманинг Ўзбекистондаги бош вакили Эвонгелос Христофидис бу вазифани ўз зиммасига олди. Шундай қилиб, мустақил республикамиз тарихида биринчи марта Олимпиада машъаласи тантанали равишда ёқилди. Бу маросимни кузатиб турган «Пахтакор» стадионидаги минг минглаб кишиларнинг қалби ҳаяжонга тўлди, кўзига қувонч ёшлари келди.

— Очиғини айтсам, ўзбек халқи Олимпиада алангасини кўриб бу қадар қувонади, деб ўйламовдим, — дейди Эвонгелос Христофидис. — Бу ўзбекларнинг юртига бўлган чексиз фахри-ғururидан далолат берди. Иккинчи томондан эса тинчлик, осойишталикни буюк неъмат каби қадрлашини кўрсатди. Мен ўша кунги тантаналар жараёнини кузатар эканман, ушбу манзараларни кўриб фирмамизнинг ўзига энг ишончли ҳамкорларини топганлигидан янада суюниб кетдим.

— Дарвоқе, «Моторойл-Хеллос» фирмасининг мақсад ҳамда вазифалари ва унинг Ўзбекистонда олиб бораётган ишлари борасида маълумот бериб ўтсангиз, деб гап орасида таъкидлаб қўйдим. Шундан сўнг у қуйидагиларни гапириб берди:

— Қарийб, 40 йиллик бой тажрибага эга бўлган «Моторойл Хеллос» компанияси асосан нефть маҳсулотларини қайта ишлаш билан шуғулланса-да, лекин унинг таркибида кўпгина соҳаларда иш олиб борувчи 300 дан ортиқ корхона ва фирмалар мавжуд. Улар ҳозирги кунда 76 та мамлакатда фаолият кўрсатмоқда. Жаҳондаги энг йирик «Хюс-Банк» ҳам «Моторойл-Хеллос» компаниясига тегишлидир. Грециянинг марказий телевидениесида компаниянинг учта канали мавжуд бўлиб, унда биз олиб бораётган ишлар ҳақидаги кўрсатувлар мунтазам бериб борилади. Сўнгги йилларга келиб дунёдаги энг йирик кемафлотлари ҳам компаниямиз ихтиёрига ўта бошлади. Бу эса йиллик даромадимизни бир неча барobарга ошириб юборди. Бундан келиб чиқиб, биз энди ривожланиб келаётган ёш давлатлар билан ҳам алоқаларни кенг йўлга қўйишни лозим топдик. Хусусан, Ўзбекистоннинг барқарор тинчлик сиёсатини қўллаб-қувватлаб, бу юртнинг оғир саноатини ривожлантиришда тенг шерикликда иш олиб бориш истагида бу ерга ташриф буюрдик. Ҳозирча натижалар ёмон эмас. Ҳатто кутилганидан ҳам юқори. Фирмамиз мутахассислари «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан биргаликда схемали қимматбаҳо аппартларни шу ернинг ўзида тайёрлашни йўлга қўйди. Ўзбекистон спорт қўмитаси билан ҳамкорликда эса «Спортлото» қўшма корхонасини ташкил этди. Бу қўшма корхона дастлабки қадамларини Тошкентга Олимпиада оловини олиб келишдан бошлади. Тез кунлар ичида Алоқа вазирлиги мутахассислари билан ҳамкорликда ташкил қилинган «Ташафинвинал» корхонаси ҳам ўзининг дастлабки маҳсулотларини бера бошлайди. Хуллас, компаниямиз Ўзбекистонда 18 та тармоқ бўйича иш олиб боришни режалаштирди. Кейинчалик қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам ўзаро ҳамкорлик ришталарини ўрнатишни мўлжаллаб қўйганмиз.

Ўктам ДЎСТЁР,
«Халқ сўзи» мухбири.

274 ТА МЕДАЛ СОВРИНДОРЛАРГА ТОПШИРИЛДИ

ШУНДАН 97 ТАСИГА ҲАМЮРТЛАРИМИЗ САЗОВОР БЎЛДИ

I Марказий Осиё ўйинлари ўзининг сўнгги чўққисига кўтарилмоқда. Дастурда белгиланган 12 спорт турининг олтитаси бўйича мусобақалар якунланди. 7 сентябргача кичик олимпиаданинг 274 медали совриндорларга топширилди. Шундан 97 тасини ҳамюртларимиз, 96 тасини қозоғистонликлар қўлга киритишди. Қирғизистонлик спортчилар ҳисобида 48 та, Туркманистон олимпиачиларида эса 23 та медал бор. Тожикистонликлар ҳозирча кичик олимпиаданинг бор-йўғи 10 та медалига эгалик қилишди.

Мусобақанинг бешинчи куни норасмий умумжамоа ҳисобида қозоғистонликлар яна ҳамюртларимизни ортда қолдиришди. Улар юртдошларимиздан бешта «олтин» медал кўпроқ жамғаришди. Бу жамоалар ўртасидаги кескин рақобатда ким ғолиб чиқишига фақат сўнгги кун, сўнгги баҳслар ойдинлик киритадиган кўринади. Туркманистонликлар эса шу кунгача кичик олимпиадада бирор марта ҳам шоҳсупанинг юқори поғонасига кўтарилишмади.

6 сентябрь куни волейбол бўйича эркаклар ўртасидаги баҳслар якунланди. Барча рақибларини мағлубиятга учратган қозоғистонлик волейболчилар кичик олимпиаданинг ғолиби бўлишди. Уларга 3:1 ҳисобида имкониятни бой берган ҳамюртларимиз эса иккинчи ўрин билан кифояланишди.

Шу кунги мусобақаларда теннисчиларимиз муваффақиятли қатнашишди. Аралаш жуфтлик баҳсларида истеъдодли ёш теннисчимиз Вадим Куценко Светлана Синицина билан финалда халқаро тажрибага эга Дмитрий Томошевич — Наталья Никитина жуфтлигини 6:2, 6:4 ҳисобида мағлубиятга учратди. Учинчи ўрин қозоғистонлик теннисчиларга насиб этди. Эркаклар жуфтлиги баҳсларида, табиий, ҳамюртларимиз Д. Томашевич ва В. Куценкога тенг келадиганлар топилмади. Аёллар жуфтлигига эса қозоғистонликлар Марказий Осиё ўйинларининг «олтин» медалига сазовор бўлишди.

Кеча яккалик баҳслари ниҳоясига етди.

Шуниңгдек, кеча енгил атлетикачилар армияси кичик олимпиада мусобақаларига қўшилишди. Бу баҳсларда ҳамюртларимиз асосий рақобатчилари қозоғистонликларни ортда қолдириши кутилмоқда.

7 сентябргача бўлган баҳслар якунига кўра кичик олимпиада медаллари қуйидагича тасдиқланди:

	«Олтин»	«Кумуш»	«Бронза»	Жами
ҚОЗОҒИСТОН	42	37	17	96
ЎЗБЕКИСТОН	37	35	25	97
ҚИРҒИЗИСТОН	11	10	27	48
ТОЖИКИСТОН	1	1	8	10
ТУРКМАНИСТОН	-	8	15	23

Кеча сузиш, теннис, велоспорт мусобақалари якунланди. Бугун дастурдаги қолган спорт турлари бўйича баҳслар ниҳоясига етади. Шунингдек, Марказий Осиё ўйинлари тантанали равишда ёпилади.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТДА: бокс бўйича I Марказий Осиё ўйинларининг «Олтин» медали соҳиби, самарқандлик Дилшод Ёрбеков.

Хотира

Хоразмда уч республика — Ўзбекистон, Туркманистон ва Қорақалпоғистон халқ артисти, марҳум Комилжон Отаниёзовни хотирлаш кунлари ўтказилди.

МАШҲУР САНЪАТКОР ЁДИ

Устоз санъаткорнинг дўстлари, муҳлислари, шогирд ва яқинлари унинг Иморат бобо хилхонасидаги қабрини, ҳаётлиги пайтида шахсий маблағи эвазига қурдирилган мактаб биносини зиёрат қилдилар, ҳассос ижодкор музейи кўргазмалари билан танишдилар. Шовот туманидаги «Бўйрачи» қишлоғида унинг сиймоси акс эттирилган ёдгорлик пойига гуллар қўйилди (У ана шу қишлоқда таваллуд топган). Вилоят ва Шовот тумани жамоатчилиги, ижод аҳллари иштирокида катта хотира кечаси ўтказилди.

Сермазмун учрашув ва қўшиқ оқшомлари устоз, хушовоз хонанда номи билан аталувчи вилоят филармониясининг ташаббусига биноан Боғот туманидаги қатор хўжаликларда ҳам бўлиб ўтди.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ
ЎҚИШГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ ЁШЛАР!!!

Р. Мусамуҳаммедов номли Тошкент Мева-сабзавотчилик техникуми қошида «Агробизнес» ўқув Маркази ўз фаолиятини бошлади. Ўқув маркази қуйидаги мутахассисликлар бўйича ёшларни қабул қилади:

1. «Мусоҳиблик ҳисоби ва аудит».
2. «Агробизнес».
3. «Фермер-ташкилотчи».

Ўқишга ўрта маълумотли ёки иккинчи мутахассислик олиш учун ўрта махсус маълумотли ёшлар қабул қилинади. Ўқитиш ва қайта ўқитиш тезкорлик усулида профессор, доцентлар, ҳамда юқори тоифали ўқитувчилар томонидан амалиётга боғланган ҳолда олиб борилади.

Ўқитиш давомида Сиз бозор муносабатлари аграр ислоҳотни чуқурлаштириш, хорижий давлатлар иқтисоди ва уларнинг тажрибалари, мусоҳиблик ҳисоби, замонавий компьютерлар ва агробизнес сирларини чуқур ўрганасиз.

Ўқишга қабул суҳбат орқали ўтказилади. Ўқишга қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Талабалар учун барча шароитлар яратилган бўлиб, ошхона, буфет ва хизмат кўрсатиш шахобчалари ҳар доим хизматингизда бўлади.

Қуйидаги ҳужжатлар 25 сентябргача қабул қилинади:
1. Директор номига ариза.
2. Шаҳодатнома.
3. 086 рақамли тиббий маълумотнома.
4. 3х4 ҳажмдаги 6 дона фотосурат.
5. Меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишлайдиганлар учун).
6. Паспорт ва ҳарбий рўйхат тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент вилояти, Тошкент тумани Кенсой қишлоғи. Автобуслар: «ЧОР-СУ» автобекатидан 478-автобус билан «Техникум» бекатигача, «Олой бозори»дан 169-автобус билан «Шўро-Бозор» бекатигача, шу бекатдан 478-автобус билан «Техникум» бекатигача борилади.

ИЗОҲ: Техникум автобуси ҳар куни соат 7.00 дан 17.00 гача Тошкент шаҳар Юнус-Обод даҳасидан Ҳасанбой қишлоғи йўналиши бўйича тўхтовсиз қатнайди.

ТЕХНИКУМ МАЪМУРИЯТИ.

«ПАХТАКОР»ГА СЎНГГИ ДАҚИҚА ҚИММАТГА ТУШАЯПТИ

Футбол

Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати баҳсларига бўлган қизиқиш юртимизда ўтказилган теннис халқаро турнири ва байрамона тарзда очилган I Марказий Осиё ўйинлари каби йирик мусобақалар соясида бироз сўнгандек туюлса-да, футболнинг ашаддий ишқибозлари ҳар бир тур учрашувларини катта қизиқиш билан кузатиб боришяпти. Жумладан, 21 турнинг «Пахтакор» ва «Навбаҳор» жамоалари ўртасидаги учрашуви ҳам мухлислар диққат эътиборида турди.

Бу жамоалар ўртасидаги учрашувга мамлакатимизда ҳар доим қизиқиш кучли бўлган ва учрашувлар ҳам шунга яраша қизғин курашларга бой бўлган. Бундан кечаги ўйин ҳам холи бўлмади. Учрашувнинг 14-дақиқасида майдон эгалари ҳисобни очишди. Лекин орадан кўп вақт ўтмай наманганликлар ҳужумчиси Олег Шацких ҳисобни тенглаштирди.

«Навбаҳор» жамоасининг ҳужумлари иккинчи бўлимда тошкентликларникига нисбатан кескинроқ бўлди. Шундай ҳужумларнинг бири мезбонлар дарвозаси томон пенальти белгиланиши билан якунланди. Бироқ меҳмонлар бу имкониятдан фойдалана олишмади. Шунга қарамай наманганликлар учрашувнинг сўнгги дақиқасида ўз мақсадларига эришишди. Мусабоев томонидан киритилган тўп учрашувга нуқта қўйди. Эслатиб ўтамиз, бу тошкентликларнинг мавсум давомида ўз дарвозаларидан учрашувнинг сўнгги дақиқаларида бешинчи марта тўп ўтказиб юборишидир.

Турнир пешқадами бу сафар Термизда АСК жамоаси меҳмони бўлди. Бу учрашувда ҳам меҳмонлар 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишди. Пешқадамлардан бири МҲСК жамоаси эса сафарда «Политотдел»дан устан келди. Учрашув тақдирини ҳал қилган ягона тўпни Шуҳрат Раҳмонқулов мезбонлар дарвозасига киритди.

Турнинг «Янгиер» ва «Чирчиқ» жамоалари ўртасидаги учрашуви янгиерликларнинг Осиё кубок эгалари кубоги баҳсларида қатнашиши муносабати билан кечиктирилди. Кеча «Янгиер» қитъа кубок эгалари кубоги учун «Турон» жамоасига қарши майдонга чиқди:

21-турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди:

«Атласчи» — «Динамо» — 2:0, «Наврўз» — «Машъал» — 2:1, «Сўғдиёна» — «Темирйўлчи» — 4:0.

Фарғонанинг «Нефтчи» жамоаси 54 очко билан ҳамон турнир жадвалида карвонбошилик қилаяпти. «Навбаҳор»да 51, «МҲСК» жамоаси ҳисобида 46 очко бор. Навбатдаги тур учрашувлари 9 сентябрда ўтказилади. «Навбаҳор», «Политотдел»ни, МҲСК ўз майдонида «Сўғдиёна»ни қабул қилади. «Нефтчи» эса эртаси куни Фарғонада «Трактор» жамоасига қарши майдонга чиқади.

Р. ЭРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

Корхона Тошкентдаги омборхонадан улгуржи савдо усулида қуйидаги дориларни пул ўтказиш йўли билан сотади:

		миқдори	нархи
Ампицилин	0,25х6	1800	17-00
Фурадонин	0,05х10	10500	7-60
Кислота ацет.	0,5х10	10200	8-00
Парацетамол	0,2х6	12000	4-80
Ибупрофен	0,2х30	252	29-00
Аналгин р-р 50%	1,0х10	32340	48-80
Рибоксин 2%	5,0х10	4940	96-00
Натрия АТФ 1%	1,0х10	7980	52-00
Магния сульфат 20%	5,0х10	1325	52-00
Кислота аскорбин.	0,1х6	10200	11-00

Тел.: 45—85—56, 45—49—52, 45—19—57, 45—12—48.

Тошкент омборидан,
оқ—қора тасвирли,
диогонали 36 см., "Тошиба"
қисмларидан йиғилган
телевизорлар
ва ДЭУ видеожуфтлиги
пул ўтказиш йўли билан сотилади.
Тел.: 93-09-29.

Тунлари уйқунгиз келмаяптими?
Пашша-чивинлар безовта қилаяптими?

Бу муаммони ҳал қилиш жуда осон!

Исроилда яратилган
"САНО МАТ" прибори
узоқ ва тинч ухлашингизни таъминлайди.
Бирон бир пашша, чивин ёки ҳашарот сизнинг оромингизни бузолмайди.
"САНО МАТ" мажмуига кирувчи 30 қўшимча таблетка оромингизни яна узайтиради.

"САНО МАТ" электр приборидан ташқари
САНО-аэрозоли ёки САНО-қаламидан
ҳам фойдаланинг.
Чунки, булар пашшаларни ҳайдашдан ташқари болалардаги яраларни ҳам тузатади.

Самараси - юқори!

Буларни "Соғлом авлод учун" жамғармасининг дорихоналаридан олишингиз мумкин.

Маълумот учун тел.: 68-92-16, 68-92-85.

Хайрли тун!

Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректорати ва «хуқуқ» кафедраси жамаси уруш фахрийси, доцент, юридик фанлари номзоди

Имомали РАСУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

А. Қодирий номидаги Тошкент Давлат маданият институти жамоаси ижтимоий-сиёсий фанлар кафедраси катта ўқитувчиси Шарофиддин Абдураҳмоновга отаси

Абдураҳмон КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 17 июль 273-сонли «Банкротлик тўғрисида»ги қарорини амалга оширишмақсадида тузилган «Тошкент вилоят ишчи ҳайъати» қарорига мувофиқ Ўзбекистон саноат-қурилиш банки Тошкент вилоят бўлимларида хизмат кўрсатилиб келинган, мунтазам равишда зарар кўриб ишлаётган корхоналарнинг фаолияти таҳлил қилиниб, Ўзбекистон автомобилсозлик корхоналари уюшмасига қарашли ўрта Чирчиқ туманидаги «Автомобиль қисмлари Илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси тўлов қобилиятига эга эмас деб эълон қилинади.

"ИНФОРМ—ПРОСПЕКТ" -
Сизга омад калити!

Тошкент омборхонасидан арзон нархларда пул ўтказиш йўли билан
компьютерлар, принтерлар, узлуксиз электр билан таъминлаш анжомлари, харж маҳсулотлари, компьютер программаси ва тармоқ таъминотини
таклиф этади

Мурожаат учун телефон:
(3712) 45-44-38.

"Соғлом авлод учун"
жамғармасининг энг ишончли ва
нообрў шериклари ва ёрдамчилари кўп.

Улар орасида Германиянинг
"Гермед", "Шеринг", "Мерк"...
сингари доришунослик фирмалари ҳам бор.
Сифати ҳам худди немисча аниқлик сингаридир.
Германия доришунослик фирмаларининг дорилари самарали даволаниш ва тез соғайишни таъминлайди.

Улар сизга қиммат туюлаяптими?

Бу саволларга жавоб беришдан олдин қуйидагиларга эътибор қилинг-а!

Юқори сифатли, асл дорилар самарали даволаниш учун арзон лицензиялиларга қараганда 2-3 марта кам ишлатилади.
Саломатлик туман бойлик, деганларидек даволанишдан мақсад ҳам тежаш эмас, соғайишдир.

"Соғлом авлод учун" жамғармаси дорихоналаридаги ассортиментнинг ранг-баранг бўлишида ҳам биринчи навбатда ана шу талаблар инобатга олинган. Сиз жамғарма дорихоналаридан ҳамиша жаҳоннинг энг нообрў фирмаларининг ишончли, юқори сифатли, шифобахш дориларини олишингиз мумкин.

Саволлар борми?
68-92-16 ; 68-92-85
телефонларига қўнғироқ қилинг.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳаррирят 33-10-28.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир —И. Худоёров.
Навбатчи — Ў. Ҳайдаволов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001   Буюртма Г. — 0399.   51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.   Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.   Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.   Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.   Босишга топшириш вақти—21.00   Босишга топширилди — 21.40.   1 2 3 4 5 6